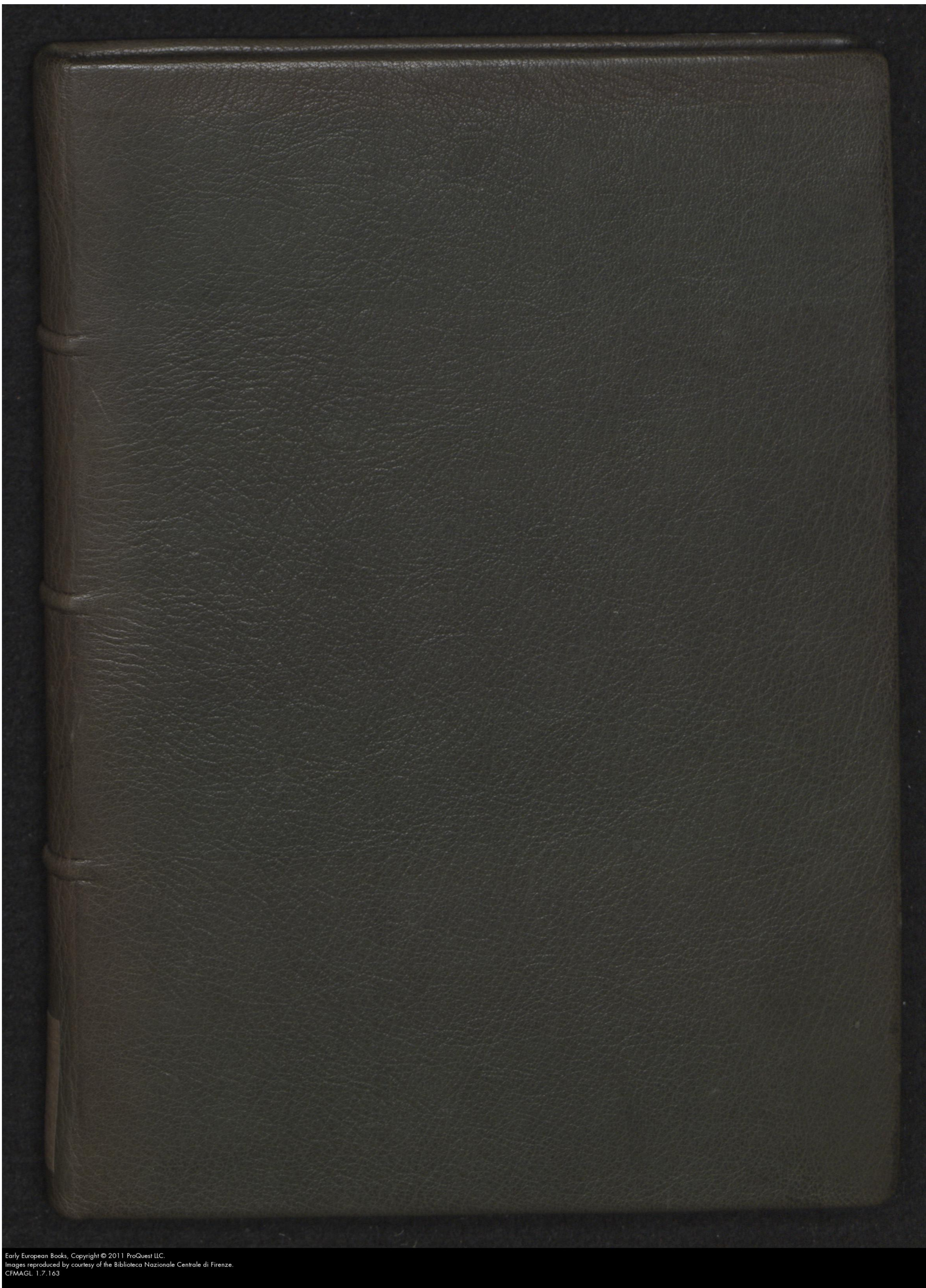
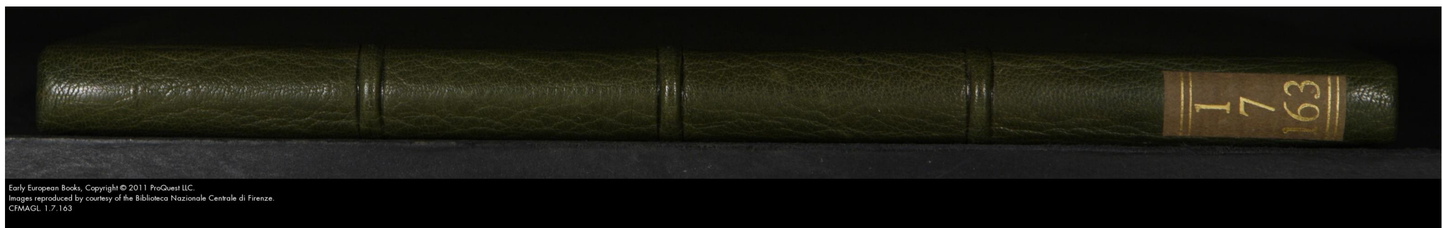
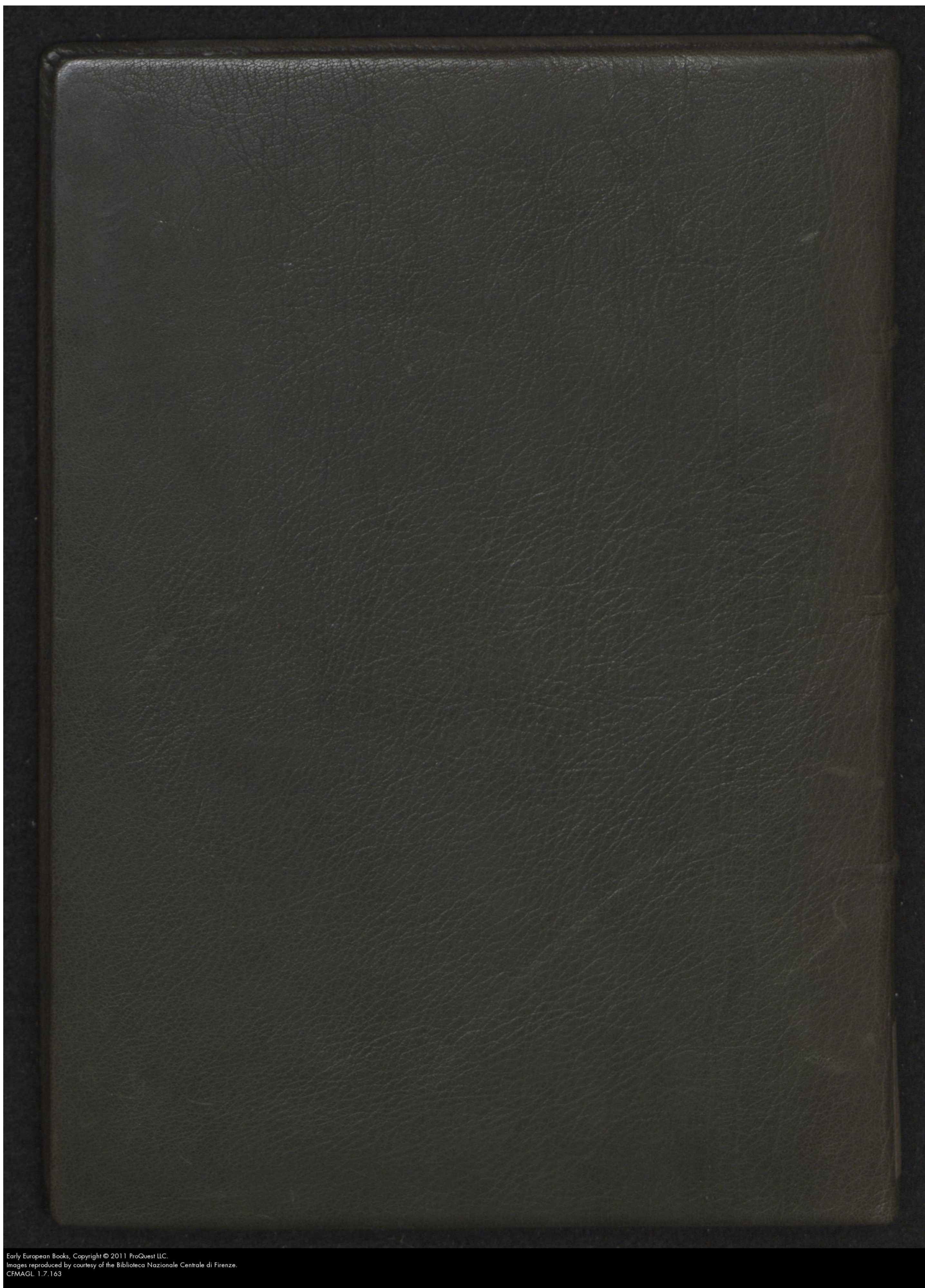
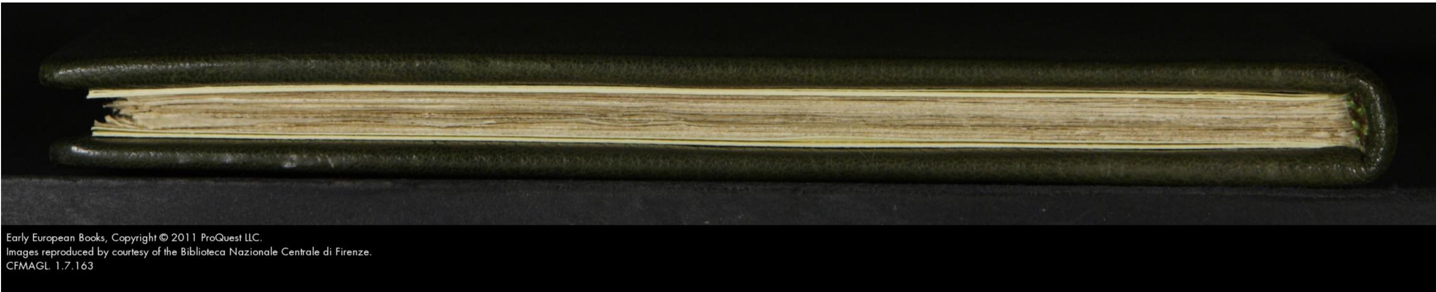

1
7
163

N°257

A

XI

MAIOR

1161

IOSEPHI MAIORANÆ
Patritij Neapolitani

DE STELLARVM ASPECTIBVS
Noua Myſteria
Congruentijs Munita ſpectandis.

NEAPOLI, Typis Caroli Porſile, M.DC.LXXXIV.
Superiorum Facultate.

MONITVM.

Strorum peritiam tria præcipuè complecti, neminem Professorum latet: motum videlicèt Siderum & Planetarum; eorum Aſpectus; & ex his prouenientes effectus. Primum a pluribus obſeruatoribus, præſertim recentioribus, fuit magnoperè dilucidatum: poſtremum a phantaſticis Iudicibus, numeroſis ſententijs promulgatum: medium verò, radix euentuum, negotijque totius obiectum, ab omnibus tamquam facillimum & modicæ molis habitum, fuit a me primò arduum & immenſum delibatum, deinde tota mentis acie ac viribus toties aggreſſum, donec cęleſtium Aſpectuũ cunctorum originem, & illuſtrium numerum conſpexerim, eorumque naturam. Ex hac myſteriorum abditorum detectione quantum vtilitatis & commodi reſultet, difficile quidem eſt prolatu, experientibus autem hoſce labores, quos lubens communico, obuiàm illico prodibit veritas. Nunc, inter cetera, ritè ſi res aptetur, ceſſabunt opiniones & ambages in hac

facultate adhuc ſuſpecta propterea, odioſa,& adulterina redacta: Mathematicæ namque demonſtrationes non dependent a congruentia vel harmonia, nec opinionibus inſignium ſcriptorum innituntur, quoniam authoritatem cum propria certitudine continent in ſeipſis: hac verò vacillante, meritò quippe contemptus inſurgit & irriſio.

Hinc itidem præclara tria deriuantur. Primum, in aeris & humanorum corporum affectionibus, ſubtilis, diſtinctiſſimaque notitia commiſtionis ipſorum cuiuſque; vndè illic plenè percipiantur mutationes Meteororum ac tempeſtates, hìc autem humanæ complexiones & effectus earum: quod antehàc vel præparcè licebat. Secundum, in Directionibus præciſum tempus & genus euentuum, non magnorum dumtaxàt, verùm & minimorum: non incertum intrà vel circa Directionum annos, ſed plerumque proprios reddens certos dies: hoc equidem in euentibus phyſicis, vt ſunt malæ vel bonæ valetudines, caſus, &c. frequenter diſcernitur: in moralibus autem non raro tempus anticipat aliquantùm vel differtur, & interdum etiam euaneſcit: vndè luce clariùs emicat diuina Prouidentia ſuper hominum actionibus, & arbitrij libertas in eorum operationibus, per occaſionem. Quod vtpotè ſciendum, credendum, ac defendendum veracibus Profeſſoribus (ſecus enim & punitione dignos & ſe tali titulo declararent indignos)

gnos) debet profectò diligenter animaduerti & memoria custodiri, si vmquam in huiusmodi speculationes contingerit vt diuertantur. Tertium denique, Aspectuum cuiusque, ac proprię Directionis energia, quæ hactenus occulta, iam sese patens in publico monstrat.

Ast, Lector beneuole, te cupio persuasum, quòd nisi Planetarum fixarumque Stellarum in motibus vtaris Tabulis hypothesium optimarum, frustrà proculdubiò laborabis. Ego P. Ioannis Baptistæ Riccioli reformatas Tabulas plurimis in Genituris & Meteoris inueni ac feliciter exercui fideles. Fateor attamen eas innumeris redundare mendis Typographorum incuria, necnon intolerandis erroribus exemplorum, discipulo cui fuerunt commissa, imputatis: vt, si placet, laudabile opus expiando, tibi alijsque proficias. Intereà, quæso, ne, ob nimiam exiguitatem, opusculũ despicias priusquam legendo pondus eius perceperis.

IMPRIMI POTEST.

S. Menatti Vic. Gen:

Dominicus Antonius Coragius Soc. Iesu Dep.

ECCELLENTISSIMO SIGNORE.

D. Gioseppe Maiorana Patritio Napolitano, supplicando espone à V. E. come desidera dare alle Stampe vn suo Trattato, intitolato: *De Stellarum Aspectibus, &c.* per tanto supplica V.E. restar seruita ordinare la reuisione d'esso à chi parerà à V.E. vt Deus.

Magnif. V.I.D. Ioannes Baptista Martocellus videat, & in scriptis referat.

Carrillo Reg. Soria Reg. Iacca Reg.

Prouisum per S.E. Neap. die 6. Martij 1684.

Mastellonus.

Excellentissime Domine.

Opus, cuius titulum: *Iosephi Maioranæ Patritij Neapolitani de Stellarum Aspectibus Noua Mysteria*, iussu Excellentiæ tuæ auidissimè perlegi; ac in eo nil, quod Regali obsit Iurisdictioni, inueni: sed potius ingeniosissimè matheseos inuenta dilucidat; ideòque typis mandari posse, si Excellentiæ tuæ inficias non ibit, censeo. Datum Neap. idibus Martij 1684.

E.V.

Addictissimus Seruus

Ioannes Baptista Martocellus.

Visa supradicta relatione Imprimatur, & in publicatione seruetur Regia Pragmatica.

Carrillo Reg. Soria Reg. Iacca Reg.

Prouisum per S.E. Neap. die 22. Martij 1684.

Mastellonus.

IN-

INDEX
Capitum totius Operis.

Cap.

DE

DE STELLARVM ASPECTIBVS Noua Mysteria.

Quid sint Stellarum Aspectus.

CAP. I.

Tellarum Aspectus à Cl. Ptolemęo non fuerunt definiti, ne posteri quidem Astronomi eos, Coryphęum imitati, definire curarunt. Attamen ille verba hæc laconicè signauit in Quadripartito. *Aspectus partium Zodiaci, qui figuras certas efficiunt, aliquam inter se familiaritatem habent*. Ex quibus vtique colligitur Aspectuum essentia, hoc est, familiares arcus certam in Zodiaco producentes figurationem. Quoniam verò subiunxit ibidem, *Partes quæ diametro distant, duos rectos angulos continent: & quæ figuram efficiunt triangulam, continent vnum rectum angulum, & trientem: quæ autem quadrangulum efficiunt, continent vnum rectum angu-*

lum: & quæ sexangulum efficiunt, continent vnius recti anguli duas tertias; percipitur inde, quòd talis in Zodiaco figuratio, laterum equidem & angulorum postulat æqualitatem.

Absolutè propterea licet pronuntiari, quòd Stellę Aspectus, est Arcus Eclipticæ, primo laterum subtensus æquiangulæ, & æquilateræ figuræ inibi descriptę, incipientis a loco vbi Stellæ ipsius virtus applicatur: qui arcus ad ceteros idgenus, aliquam habet rationem.

De Aspectuum numero, & eius ratione, secundùm pristinos Astronomos.

CAP. II.

QVatuor tantùm Aspectus, notato in loco, Ptolemæus lineauit, Oppositum nempè, Trinum, Quadratum, & Sextilem, allectus harmonia (vt ipse ait) & superportione quas habent inter se, hoc est, ratione, seù proportione dupla semicirculi ad quadratam figuram: & ad sextilem, tripla. Sesquipla ratione quadranguli ad sexangulum: & sesquitertia trianguli ad quadrangulum.

Ab Haly consideratus fuit Octagonus Aspectus graduum 45: quem ad Lunationes cognouerunt

quo-

quoque Ptolemæus, Plinius, & Aratus.

Kepplerus, in sæculo nostro, attendens non posse quatuor ex prænotatis Aspectibus rationem reddi mutationum omnium in aere obseruatarum, induxit Semisextum 30 graduum, Decilem graduum 36, Octilem 45, Quintilem quem etiam Argolus admisit 72, Tridecilem 108, Sesquadrum 135, Bisquintilem 144, & Quincuncem graduum 150.

Affert Campanella Duodecimum Aspectum 30 graduum, putatum efficacem, & infimæ amicitiæ: tangitque Aspectum sexti Signi continentem 150 gradus, vtpotè hostilem, quamquam dubitanter. Morinus autem certum profitetur vtrumque.

Recentiores aliqui, præter enarratos, producunt Aspectus graduum 18, & 24.

Hos autem Aspectus quatuordecim, qui constant ex gradibus 18, 24, 30, 36, 45, 60, 72, 90, 108, 120, 135, 144, 150, & 180, allati, alijque Scriptores, vel ex obseruatione didicerunt, vel ope decantatæ multiplicationis ad productionem maiorum Aspectuum, circulique absolutionem: quæ sanè Ptolemæi sonant figuras & harmonicam familiaritatem.

De nouorum Aspectuum ratione.

CAP. III.

SI non omnes hi 14 Aspectus multiplicati producunt alios maiores notos, ne vnico quidem ambitu circulum absoluunt, perindè vt sunt Aspectus graduum 24, 108, 135, 144, 150, atqui neotericis a Professoribus cuncti experti sunt efficaces; ergo non inde prouenit eorum efficacia: ideoque me aliò duxi vertendum, Ptolemæi verbis non omissis, ad rationem venandam, quæ complectens saluaret vtrosque arcus, qui videlicet producerent maiores notos Aspectus, absolutionemque vnicam circuli, & qui non producerent; ac patefaceret alios, plures adhuc si Aspectus naturæ in scrinijs delitescerent. Quapropter animum applicui radijs, sine quibus nec prorsus quidquam aspicitur.

Concepi itaque magnam quampiam armillam, seu zonam crystallinam in gyro dispositam, continẽtemque intrà se circulum, instar Eclipticæ in medio Zodiaci, & in aliquo loco ipsius circuli sphęricum corpus lucidis emanans radijs, quorum vnus e centro corporis ambienti linea nixo, qui esset axis pyramidis radialis, ideoque fortissimus, emitteretur ad punctum vbi terminatur circuli pars tertia: certò per-

persuasum habui, talem radium a puncto incidentiæ in circulum, ad punctum vbi alia tertia eiusdem circuli pars finitur, illicò flexum transilire, & inde rursus ad reliquæ tertiæ partis extremitatem: nam angulus ex incidente radio formatus & linea de puncto incidentiæ ipsius erecta centrumque circuli petente, æqualem sibi angulum naturalitèr ex eadem linea,& flexo radio requirit procreandum: & æquales chordæ in eodem circulo, æquales arcus vtiquè subtendunt: vt edocent Catoptricorum ac Geometrarum leges & demonstrationes. Sic si radius emissus quartam circuli tenderet partem, per tres planè reflexus,nihilo impediente, reuerteretur ad punctum vndè exiuit: si quintam partem, vel duas ex quinque partibus; per quatuor reflexus: si vnam, aut duas, tresuè partium septimarum; per sex reflexus:& deinceps in infinitum. Vt per plura quotlibet plana specula ritè secundùm tales angulos aptata, repræsentari cernitur,eiusdem obiecti, quantocumque perseuerante processu, replicata & conseruata forma, itaut post multiplicem circuitum, reuerti possit ad obiectum vndè primò fuit egressa. Quod Optici perfacilè demonstrant.

Nil igitur prohiberet,illud luminosum, ex infinitis radijs cētralibus axibusuè pyramidum radialium porrectarum, aliquem dextrorsum seu sinistrorsum intrà circulum emittere ad extremum punctum cu-

iusquam

iusquam partis aliquotæ, vel aliquantæ ipsius circuli, & eodem tempore similes alios radios ad aliarum diuersarum partium aliquotarum & aliquantarum vltima puncta, alios ad alia, & sic innumeros: quorum radiorum, ope reflexionis principium commune petentium, nonnulli nimirùm in plura puncta concurrerent interim nonnullis cum alijs: vndè fieret, vt inter omnia circuli puncta radijs incidentibus & reflexis illustrata, aliqua inuenirentur quæ ob illorum cōcursum essent reliquis munitiora, & proinde pollentiora. Sic itaque ratus me nactum rationem Aspectuum antiquorum, modernorum, aliorumque omnium adhuc nemini cognitorum; maiorum Aspectuum productionem, & circuli absolutionem, quæ a Professoribus requiruntur, & apertiùs Ptolemæi certas figuras ac familiaritatem, etiam inueni saluas.

At quamuis æther crystallinis zonis planisque speculis careat, eius tamen fluida regio per circulorum, arcuum, ac radiorum considerationem, effectibus maximis, innumerisque dignoscitur conferta mysterijs. Ibi ergo in orbe siue regione Solis naturaliter signato Eclipticæ circulo, eius cōgruo loco, quē incidit superficies plana transiens per ipsius Eclipticæ Polos & centrum, quod est & Vniuersi, necnon per centrum Solis (gradui nimirùm Longitudinis Solis) egregiè hic lucidis radijs propriam spiritalem applicat rectà virtutem: & quàcumque diffusam;

Stel-

Stellis omnibus eamdem per ſuos alios porrigẽs radios, qualitate illarum affectam flexamque, ipſius Eclipticæ congruenter applicando diſtribuit, nihil vel parum obliquè primùm, cuique locorum, quem, Planum tranſiens per Polos Eclipticæ, centrum Vniuerſi, & errantis centrum ſingulæ Stellæ, ſecat: gradui videlicèt Longitudinis talium debito Stellarum vnicuique; deinde magis ac nimis obliquè, locis illius, quos Plana circulorum Poſitionum per centra Fixarum tranſeuntia ſcindunt: horizontalibus nimirùm Eclipticæ gradibus, reſpectu Fixis debitarum altitudinum Poli. Itaquè ſpiritalis vis radiorum e Sole tantummodò manat: eos autem incidentes afficere contactu multiformiter, ac reflectere, Stellarum eſt reliquarum: propriorum enim lucidorum cunctæ ſunt prorſus radiorum expertes.

Et in Ecliptica, virtutis talis incidentis & reflexæ, iam progreſſus terminatur: ſemel enim ei vtcumque applicata, velut gemma proprio anulo inſerta, priſtinam reflexionis exuit habitudinem: ac tamquam ad Solem ipſum reuerſa, recens munus induit ſe incidẽtibus radijs extendendi. Nam adeò circulus ille, præ conſuetudine Solis, eam virtutem amat & appetit, vt per radios vndecumque deuenientem, non ſinat vlteriùs inde procedere, vel ibi aliorſum flecti, ſed ſibimet dumtaxàt circùm flagitanti committat. Tum igitur Eclipticæ gradibus ſingillatim applicata virtus,

po-

potissimùm quæ magis ad perpendicularem accesserat, & e proximioribus reflexa Stellis, toti se illius peripheriæ nouis innumerisque incidentibus radijs communicet intrinsecùs oportet, quos, perindeac natura ignis, Perspectibilium, sensibiliumque deorsum hic aliorum, quin etiam, iaculatur fortissima Solaris virtus, & dirigit in operationes naturæ.

Hæc Aspectuum insignis generatio: hæc figurarum radijs intrà Eclipticam exquisita descriptio: hinc celestium influentiarum admirabilis disseminatio. Ad rem præcisè locutus fuisse videtur Salomon in exordio sui Ecclesiastę, vbi ait. *Oritur Sol, & occidit, & ad locum suum reuertitur: ibique renascens, gyrat per Meridiem, & flectitur ad Aquilonem: lustrans vniuersa in circuitu pergit spiritus, & in circulos suos reuertitur.* Namque Glossa, Lyranus, & Vgo Cardinalis, sacri huius Textus explanatores, nomine Spiritus, intelligunt Solis influentiam, vel occultam vim naturæ, sua subtilitate cuncta penetrantem, & ad certum finem legitimumque, perducentem: de quo fusus opportuno tempore sermo redibit.

Quoniam verò radijs omnibus qualitas est flexibilis, ad Solares hos radios reflectendos aptior equidem oppositio non est imaginanda, cum delicatior sit spiritalis eorum natura quàm ætheris. Nec obstat axioma, quòd reflexio sit a denso: fatentur enim Docti, speculi materiam esse leuitatem intensam, formā

verò

verò perfectam polituram : ergo reflexio est ab leuitate ac politura, quæ præstantiùs nusquam vtiquè poterunt nisi in æthereis inueniri. Concedunt præterea reflexionem radiorum a perspicuis corporibus, vitro,aqua,aere;necnon ab ipso æthere, præsertim sic Lunæ corniculatæ reliquum corporis albicans patefaciente. Sed & Ecliptica, incidentis radij captam virtutem,vi partium attrahentium tenendo reflectit.

Vel,si quis obstinatè reflexionem a denso postulauerit; is equidem in infima crystallini Cęli superficie Vniuerso concentrica illam obtinebit: illic enim cōstituta Ecliptica ; & opus Aspectuum per radios notato modo efficaciter absoluit, & Stellis omnibus item distributè communis est.

De circuli diuisionibus.

CAP. IV.

AD integram distinctamque notitiam nouorum Aspectuum, speculatiuè iam detectorum,practicè vt peruaderem,circuli subtilissimæ diuisiones in partes aliquotas,præcipuè mihi fuerunt opus. Ipsius itaque gradus 360 cum secreuissem bifariam, trifariam, & quadrifariam, consequenter eos in partes

æquales eouſque non deſtiti ſegregare iuxta naturalem ordinem numerorum, donec idem numerus 360 diuiſor euaſerit: quod ſanè 359 diuiſionibus expediui feliciter per fractiones. Diſpoſita igitur ſerie $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, &c. vſquead $\frac{1}{360}$ ſingulis his fractionibus vtpotè denominantibus circuli portiones aliquotas, arcum attribui proprium, prouentum ex diuiſionibus, expreſſum gradibus, minutis, ſecundis, horumque minutijs vbi exceſſerunt. Vlteriùs autem diuiſiones protrahere, ſuperfluum, experientia doctus, æſtimaui. Exemplum ſeptimæ circuli partis: $\frac{1}{7}$, $51\ 25^{I}\ 42^{II}\ \frac{6}{7}$. Aliud vndecimæ: $\frac{1}{11}$, $32\ 43^{I}\ 38^{II}\ \frac{2}{11}$. &c.

De nouorum Aſpectuum inuentione, ac numero.

CAP. V.

IAm circulo multifariam in partes aliquotas diſtributo, multiformes inſimul figuræ laterum & angulorum æqualium intrà ipſum fuere deſignatæ, nempè 359 (non excepta figura graduum 180, quæ licèt æquiangula, tamen haud eſt æquilatera) inter ſe inæquales: Cœtus igitur nouorum Aſpectuum, iuxta poſitam definitionem, inde reſultauit: qua perpetim ſalua, multifariam pariter diuiſus confeſtim circulus idem apparuit in partes aliquantas. Nam

aliquo-

aliquota quæque pars pluries repetita, aliquantarum præclaram genitricem ſe conſtituit ac fœcundam: radius autem incidens rectuſuè ſpiritalis applicatæ virtutis, reflexus eiuſdem etiam, in extremo puncto ſingularum partium conſideratus, legitimus parens naturaliſque opifex vtriuſque generis ipſarum eſt.

Repetitis, pro exemplo, bis gradibus arcus ad ſeptimam circuli partem attinentis, producuntur nimirum gradus arcuum ad $\frac{2}{7}$, & ad $\frac{3}{7}$ circuli ſpectantium: ſicuti repetitis quater gradibus arcus $\frac{1}{11}$ continentis, exurgunt vtiquè gradus arcuum continentium $\frac{2}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$, & $\frac{5}{11}$: & radius incidens proprius, necnon reflexus aliquotæ partis $\frac{1}{11}$, &c. in ſingulorum arcuum extremitate conſiderantur: talique ratione proceditur in infinitum. Sunt itaque tum ſimplices priores, tum ſic producti arcus, Stellarum Aſpectus: qui poſtremi, tametſi lateribus figurarum irregularium ſubtendũtur, definitionis tamen conditiones perpetuò retinent: & amborum exemplorum, priores quidem arcus $\frac{1}{7}$, & $\frac{1}{11}$ continentes; ASPECTVS ALIQVOTOS appello: reliquos verò continentes $\frac{2}{7}$, $\frac{3}{7}$: $\frac{2}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$, $\frac{5}{11}$; ASPECTVS ALIQVANTOS.

Poſſet prætereà circulus vel duobus modis aliter ſecari, diuerſaſque a præcedentibus exhibere partes æſtimatas, videlicèt in partes alicuius partis, & in par-

tes conflatas ex aliqua parte, & huius particula. Vt, si assignetur septima circuli pars, hæc vtiquè in quotlibet alias partes se diuidi sineret, puta quinque, vt ex ternis quibusque quintis partibus assignatæ septimæ partis, arcus constituerentur seu Aspectus aliquanti. Alius modus est, exempli causa, arcui si trium septimarum partium adijciatur arcus continens quinque vndecimas partes illarum datarum $\frac{1}{7}$, vt ex composito hoc arcu repetito resultent aspectus aliquanti. Quoniam verò per arithmeticas Fractionum operationes primi exempli arcus reducitur ad $\frac{3}{35}$ circuli, & secundi ad $\frac{50}{77}$ eiusdem, sinistrorsũ, quod idem est ac $\frac{27}{77}$ dextrorsum; denominatores equidem ijdem Aspectuum aliquantorum prodeunt, qui producuntur ex arcubus Aspectuum aliquotorum diuisionis enarratæ repetitis. Duplex igitur assignata prior diuisio circuli, aliam non admittit, semetipsa tantummodò contenta, cum ad extrahendas quascumque licèt minimas circuli portiones, & ad infinitos pandendos Aspectus, idoneam sese reputet semperque paratam.

Dixi $\frac{50}{77}$ sinistrorsum, idem esse ac $\frac{27}{77}$ dextrorsum: nam Aspectuum cum duo prima genera ab Astronomis tradantur, sinistrorum videlicèt alterum secundum ordinem Signorum, & dextrorum alterũ contra Signorum seriem; vtriusque sanè generis termina-

minatur processus in gradu 180 a loco virtutis: quia circuli semissis, maxima pars est & prima in eius diuisionibus ad Aspectus designandos, & post punctum tale radius incidens, angulorum æqualitate ad perpendicularem non seruata, secundùm Catoptricæ leges, reflecti nequit vlteriùs intrà circulum pro eius absolutione, sed retrorsum conuertitur. Sinistri ergo incidẽtes radij in septuagesimasseptimas circuli partes, trigesimamoctauam earum nullatenùs transgredi valent: illi verò qui cadunt ad partes reliquas sinistrorsum vsque ad postremam septuagesimamseptimam, nimirum ad Aspectus attinent dextros, earumque quinquagesima sinistra, eadem prorsus est ac vigesimaseptima dextra. Si radiorum incidentium exordium dextrorsum esset accipiendum, sic pariter sinistrarum respectu partium procederetur. Porrò, quod iam de septuagesimisseptimis partibus ad exẽplum fuit assumptum, id equidem nec vlli dubium erit & alijs quibuslibet congruere partibus, pro singularum proprietate.

Præfixo itaque circuli diuisionum termino contenti, per methodos allatas, 19727 vtiquè habebunt Aspectus, quorum 359 erunt aliquoti, reliqui autem aliquanti. Verumtamen ego 90 prioribus Aspectibus tãtummodò vsus aliquotis, idoneorum ope, 1151 aliquantos Aspectus extraxi: qui omnes numerum 1240 componunt: duabus præcipuè tot

pau-

paucos causis exigentibus, imbecillitate videlicet omissorum Aspectuum, & nimio cumulo grauante Professores. Plures autem vtriusq; generis vmquam cupientibus, acquirendi eos via sat plana sat breuis iam est parata.

De radiorum ad Aspectus concurrentium qualitate, & quantitate.

CAP. VI.

SIcuti nullus peritorum ambigit de Toto quin constet ex infinitis eius partibus aliquotis; ita pariter a nemine potest negari, radios incidentes in partes innumeras aliquotas alicuius Aspectus, per reflexionem ad nouissimum punctum talis Aspectus vnà perueniendo, Totum radiosum ibi constipare. Sit igitur Aspectus in tertia circuli parte, recto virtutis applicatę radio terminatus, & circulus ipse, prout hìc, diuisus: incidentes vtiquè radij in sextam eiusdem circuli partem, nonam, duodecimam, quintamdecimam, & ceteras ordine simili progredientes vsquead trecentesimamsexagesimam, per reflexionem, cum incidente radio talem Aspectum terminante concurrunt ad punctum idem: nam $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, & ceteræ partes aliquotæ tertiæ partis cuiuspiam, ad sextam,

xtam, nonam, duodecimam, quintamdecimam, & ceteras abſoluti Totius aliquotas partes, per arithmeticas operationes reducuntur. Quoniam verò circulus ad hoc opus 360 dumtaxàt ſuſtinuit diuiſiones, & circulum quemlibet mos diſtinguit Aſtronomorum per totidem gradus, quorum tertia pars ſunt 120; in partes aliquotas 120 ipſius tertiæ partis, nimirum $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, &c. ordinatim quoad vltimam minimam circuli diuiſionum particulam tangat, incidentes radij, reflexionis ope, illius quidem ad poſtremum punctum adunantur. Quantum idgenus Aſpectui pro exemplo tributum fuit, tantumdem pro rata portione competit aliquotis Aſpectibus quibuſcumque. Itaque, Aſpectus aliquoti punctum extimum, tot radios aliquotarum eius partium recipit, quot gradus continet idem Aſpectus: Vt, Aſpectus 90 graduum, colluſtratur vtiquè nonaginta radijs partium $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{16}$, &c. vſquead $\frac{1}{360}$ circuli: Aſpectus graduum $51\ \frac{1}{26}$, quinquaginta & vno radijs partium $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{14}$, $\frac{1}{21}$, $\frac{1}{28}$, &c. vſquead $\frac{1}{360}$ fermè: Aſpectus graduum $32\ \frac{1}{44}$, trigintaduobus radijs partium $\frac{1}{11}$, $\frac{1}{22}$, $\frac{1}{33}$, $\frac{1}{44}$, &c. vſquead $\frac{1}{360}$ circuli, vel propè: Aſpectus graduum 10 totidem radijs partium $\frac{1}{36}$, $\frac{1}{72}$, $\frac{1}{108}$, $\frac{1}{144}$, &c. vſquead $\frac{1}{360}$. Simili ratione procedunt & reliqui: quod ſanè mirabile rem non perpendentibus videbitur, ſpecioſumque. Huiuſce

au-

autem coadunationis opus, PRIMVS CONCVRSVS deinceps radiorum nuncupabitur;cum per vnicam singulorum reflexam celebretur circuitionem.

At in aliquantos Aspectus incidentes radij, non vnica lustratione circulum absoluentes, tamdiù reflecti perseuerant, quamdiù fonte nō recipiantur vndè manarunt: idque si diuersè singulis,compositè tamen accidit. Vt, incidens radius in duas vndecimas partes circuli,se decies reflectendo, bis autem circulum ipsum peragrando, propriam immergitur in scatebram:in tres vndecimas; decies pariter procedens, ter absoluit circulum: in quatuor vndecimas; decies prosilit, quater verò ambit: in quinque vndecimas; decies flexus, quinquies circumdat. Hoc exemplum potest applicari facillimè ceteris quibusquam Aspectibus aliquantis.Talisque negotij consummationem nullatenus impedit innumerorum densitas radiorum e fonte manantium, cum reflexus radius circuiens transit illàc: nam visibilium diuersorum radij, necnō lumina varia simul, sine confusione vel permistione medium illustrant,prout edocent Perspectiui,& pandit vmbra styli multiplicata iuxta numerum plurium luminum vnà diuersimodè positorum eum irradiantium.Quod item per simplices rerum obtutus,ac per specula patet. Integrum autem opus radiorum in Ecliptica,vnico eodemq; perficitur instanti.Et Stellæ cuiusque Solaris virtus cum ne momento quidem

tem-

temporis applicatione vacet, fit, vt ad Stellæ motum in orbe proprio, moueatur perpetim Aſpectuum tota ſimul formata ſeries in Ecliptica.

Porrò cunctorum Aſpectuum communis eſt natura, vt ſingularum ſpecierum incidentes aliquantarum partium radij, ſeſe reflectendo, cum aliquotæ partis quæ ſpeciem denominat incidente radio, concurrant, ipſumque conſtituant robuſtiorem. Vt, incidentes radij in circuli partes $\frac{2}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$, $\frac{5}{11}$, cõcurrunt reflexi cum radio partis $\frac{1}{11}$, & quinque radijs communiunt eam. Itaque, aliquotorum Aſpectuum quiſque, vbi Primi concurſus deſcriptos radios recepit, totidem acquirit, quot complectitur aliquantos Aſpectus in ſua denominatione: taliſque recens adeptio, SECVNDVS CONCVRSVS meretur appellari. Nec mirum ſi Aſpectus aliqui, nonnullis maiori denominatore inſignitis, copioſiores interdum inueniantur ex hiſce radijs aliquantis formati: nam denominatores, quos plures numeri metiuntur, minorem ſanè numerum afferunt radiorum: quos verò nullus metitur numerus; nec vllum penitùs radium amittunt. Et hoc euenit ideo, quia talium numerorum metientium ope, mutatio fit ex vna denominatione in aliam. Vt, in denominatore $\frac{1}{12}$, cum $\frac{2}{12}$ tranſeant in $\frac{1}{6}$: $\frac{3}{12}$, in $\frac{1}{4}$: $\frac{4}{12}$, in $\frac{1}{3}$; ſalui proinde ibi remanent duo tantummodò radij, alter

nempè ad $\frac{1}{12}$ pertinens, reliquus verò ad $\frac{5}{12}$.

Catalogus radiorum ſecundi concurſus, quamquam ſtudio magno peculiaribus regulis innixo fuerit elaboratus, ſyncerus tamen ex duabus ipſiuſmet inſignibus proprietatibus poſtmodùm detectis, fuit comprobatus. Numerus enim radiorum ſingulis circuli partium denominatoribus adſcitorum, numeros omnes metitur radiorum, qui denominatoribus alijs in arithmetica progreſſione cum electo primo diſpoſitis, ibi ſunt aſſignati. Vt, numerus 4 traditus $\frac{1}{15}$ circuli, metitur vtiquè numeros traditos $\frac{1}{30}$, $\frac{1}{45}$, $\frac{1}{60}$, $\frac{1}{75}$, $\frac{1}{90}$, &c. eiuſdem circuli, qui ſunt 4, 12, 8, 20, 12, &c. & hæc eſt prima proprietas.

Reliqua verò, congruens proportio radiorum, denominatoribus multiplicibus inter ſe ſucceſſiuè ordinatis, debitorum. Vt, denominatoribus $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$; debentur radij 1, 1: $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; debentur 1, 2: $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$; 2, 2: $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{12}$; 1, 2: $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{14}$; 3, 3: & ſic deinceps in infinitum, vt æqualitas radiorum debeatur denominatoribus imparibus, duplum paribus, alternatim, in ſubdupla ratione ſucceſſiuè ordinatis. At denominatoribus $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{9}$, in ſubtripla ratione, debentur radij 1, 3: $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{12}$; debentur 1, 2: $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{15}$; 2, 4: $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{18}$; 1, 3: & ſic deinceps alternatim triplo ſuccedit bis duplum radiorum. Denominatoribus $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{25}$, in ſubquintupla ratione, debentur 2, 10, radij, eadē

in ratione: $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{30}$; debentur 1,4, in ſubquadrupla, quæ procedit vſque ad $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{50}$, eiſque debẽtur radij 2,10, ſubquintupli: itaque deinceps quintuplo ſuccedit quater quadruplum radiorum. Denominatoribus $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{49}$, in ſubſeptupla ratione, debentur 3, 21, radij, eadẽ in ratione: $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{56}$; debentur 2, 12, in ſubſextupla, quæ procedit vſq; ad $\frac{1}{14}$, $\frac{1}{98}$ eiſque debentur radij 3, 21, ſubſeptupli: itaque deinceps ſeptuplo ſuccedit ſexies ſextuplum radiorum. Denominatoribus $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{81}$, in ſubnonupla ratione, debentur 3, 27, radij, eadem in ratione: $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{90}$; debentur 2, 12, in ſubſextupla, quæ procedit vſquead $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{108}$, eiſque debentur radij 2, 18, ſubnonupli: itaque deinceps nonuplo ſuccedit bis ſextuplum radiorum. Reliquorum denominatorum imparium progreſſus, ex opere ipſo patebunt, per quos omnes protrahi facilè poteſt in infinitum: extractis enim primùm per æqualitatem & duplum omnium denominatorum numerorum parium radijs, ex triplo dehinc, quintuplo, ſeptuplo, &c. plurium imparium radij habebuntur: qui verò deficient & perinde produci nequibunt, ad denominatores attinent præditos numeris qui vocantur primi, & breui quippè labore colligentur, ſumendo videlicèt dimidium numerum ipſius denominatoris, dempta

vnitate. Vt, denominatoris $\frac{1}{17}$, dimidius numerus omissa vnitate, sunt 8, totidemque radij tali cōpetūt denominatori: $\frac{1}{19}$, 9: $\frac{1}{23}$, 11: $\frac{1}{29}$, 14: &c.

Nunc sub singulis Aspectibus aliquotis absolutus numerus militantium radiorum denique venit aperiendus. Cum enim ostensum sit eorum quemquam per primum concursum aliquotorum radiorum proprio Satellitio muniri, hoc equidem adunatione aliquantorum radiorum, illi & cuique Satellitum secūdo concursu exhibitorum excrescit magis roboratū. Vt, Aspectui graduū 4, qui est $\frac{1}{90}$ circuli, primus concursus tres Aspectus minores mancipauit, videlicèt $\frac{1}{180}$, $\frac{1}{270}$, $\frac{1}{360}$: quoniā verò $\frac{1}{90}$ comparauit radios 12 per secūdum concursum, $\frac{1}{180}$ radios 24, $\frac{1}{270}$ 36, & $\frac{1}{360}$ 48; hi omnes aggregati, radios nimirum 120 Aspectui graduum 4 constituunt: ipsiusque aggregationis radios, TERTIVS CONCVRSVS congrua voce declarat. Hoc exemplum perfacilè transferri valet in ceteros Aspectus. Descriptum autem opificium quamquam dilucidè præferat huiusmodi radios proprios Aspectuum singulorum, dimidium tamen cunctorum radiorum reuerà illis competentium prehendit: vbi enim radius quisquam rectus dextrorsum reflexus circulum ambit, eodem quippè temporis momēto radius alter æqualis incidit circuitque sinistrorsum, & amborum refle-

xis radijs, fiunt communia concurſuum vtrinque ſimilia puncta.

Ceterum, cum Aſpectuum aliquotorum traduces ſint Aſpectus aliquanti, eumdem natura ſagax numerum radiorum tertij concurſus vtriſque in eadem denominatione ſtuduit impertire. Si enim, exempli nota, Aſpectus aliquotus graduum $32\frac{1}{44}$ ad vndecimam circuli partem attinentium, ſortitus eſt radios 1630 tertij concurſus; totidem ſanè radios, aliquantus Aſpectus $\frac{2}{11}$, quot pariter $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$, & $\frac{5}{11}$ ſingulatim accepere: non harmonica quidem congruẽtia, verùm phyſica radiorum aggregatione: nam cum radio recto Aſpectus $\frac{2}{11}$, concurrunt ope reflexionis, radij Aſpectuum $\frac{1}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$, $\frac{5}{11}$: cum radio $\frac{3}{11}$; concurrunt radij $\frac{1}{11}$, $\frac{2}{11}$, $\frac{4}{11}$, $\frac{5}{11}$: cum radio $\frac{4}{11}$, radij $\frac{1}{11}$, $\frac{2}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{5}{11}$: cum radio demum $\frac{5}{11}$, concurrunt radii $\frac{1}{11}$, $\frac{2}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$. Sic reſpectu eiuſdem $\frac{1}{11}$, radii Aſpectuum aliquantorum, vtpotè ſunt $\frac{3}{22}$, $\frac{5}{22}$, &c. $\frac{2}{33}$, $\frac{4}{33}$, &c. $\frac{3}{44}$, $\frac{5}{44}$, &c. vſquead $\frac{3}{352}$, $\frac{5}{352}$, &c. ad ſingulos aſſeclas aliquotos pertinentes, motu reflexionis concurrunt mutuò, & cum radijs $\frac{1}{11}$, $\frac{2}{11}$, $\frac{3}{11}$, $\frac{4}{11}$, $\frac{5}{11}$.

Et en quomodo nouorum Aſpectuum præſtantia fulget! vnico enim obtutu, ſingulorum iam licet natura percipi & energia: nunc radiorum cœtus, antiquos Aſpectus numero præclarè metitur diſtinguitque, modernos autem inter ſe & cum illis pleniſ-

ſimè

simè profert facilè comparandos. Quod vtique luminis non parum Professoribus infert atque solaminis. Hoc totum itaque numerus astruit radiorum in Tabula sequenti, Aspectuum cuique tributus.

Aspectuum si opus vltra nonagesimam circuli partem fuisset protractum, ab $\frac{1}{91}$ ad $\frac{1}{120}$ vsque, singulis interpositis aliquotis Aspectibus, qui sunt 30; terni radij primi concursus omnino competiuissent: sequẽtibus verò singulis ab $\frac{1}{121}$ vsquead $\frac{1}{180}$ partem, qui sunt 60; bini: reliquis denique singulis, qui sunt 180; vnicus tantummodò radius obuenisset. Idcircò quantum roboris fuisset cuique procreandorum ex illis aliquantorum Aspectuum per secundi ac tertij concursus radios, perspicuè nimirum dignosci poterit: cum enim omnes paucorum radiorum compotes extitissent, virtutis tenuitas, eorum hìc repugnauit expressioni. Cunctos autem in subsequenti Tabula collocatos, nil prorsus virium contigisset: acceperunt enim quidquid exigere par erat ab illis.

Si circulus minutiùs quàm quantum factum est diuisus fuisset, ob nouorum aliorum Aspectuum aliquotorum, licèt imbecillium, emersionem, prodijssent pariter Aspectus aliquanti recentiores, & proinde numerus radiorum primi, secundi, ac tertij concursus, excreuisset: hoc vtiquè processu. Si constituta

fuis-

fuiſſet minima circuli portiuncula $\frac{1}{720}$; radij primi concurſus euaſiſſent dupli, reſpectu prioris diuiſionis. Vt, ad exemplum, tertia pars circuli iam continens 120 radios primi concurſus, qui totidem gradus terminant; ſic 240 continuiſſet radios, quot pariter hi terminaſſent ſemigradus. Minima ſi circuli portiuncula $\frac{1}{1440}$; illi ſanè quadruplo coaluiſſent: & Aſpectus tertiæ circuli partis aſſumptæ, 480 comparaſſet radios primi concurſus, qui totidem limitaſſent quadrantes vnius gradus. Talique proportione pergendo in infinitum, cunctorum Aſpectuum radij primi concurſus augerentur. Secundi verò ac tertij concurſus radij, non ita, quia ſinguli Aſpectus, ijs longè diuerſa ratione cumulati reſultarent. Verumtamen ſat allata diuiſione, vt reor, ſingulorum energia dignoſcitur Aſpectuum inſigniorum, & euitata magna numerorum caterua, commodiùs memoriæ conſeruatur.

Quinimò propterea ex 1240 Aſpectibus extractis, imbecilles etiam arcendo, 180 præſtantiores dumtaxàt ſelegi, quos cum ſuis denominatoribus portionum circuli, atque propriorum radiorum numero tertij concurſus, in ſequenti Tabula exprimam ordinatos. Vbi, gradus aliquotorum Aſpectuum ſigno * munitorum, ex circuli diuiſionibus prorſus deſumpti, pateſcent, nihilo quidem ſingulis hìc deficiente, præter Secundorum fractionem, ſi quam ibi

habent.

habent. At ex ijſdem cum proprijs fractionibus adamuſſim repetitis, cum & exorti ſint fracti gradus Aſpectuum aliquantorum, & euenerit frequens cõcurſus cum Aſpectibus aliquotis proprias ferè Secundorum fractiones habentibus; erunt nihilominùs ipſi quoque fracti gradus aliquantorum Aſpectuum, hìc Secundorum ſuis fractionibus multati. Sufficit itaque Tabulæ in opificio, graduum omnes fractiones fideliter circumduxiſſe, vt apparebit experienti: nunc autem eadem ad vſum digeſta, ex gradibus, minutis, ſoliſque ſecundis conſtans, valebit vtiquè feliciùs Typis imprimenda committi, ac promptiùs a Peritis computanda tractari.

ASPE-

ASPECTVVM PRÆCIPVORVM TABVLA.

	Circuli partiũ denominatores.	Stellarum Aſpectus. G	I	II	Radij tertij Concurſus.
*	$\frac{1}{43}$	8	22	20	462
*	$\frac{1}{37}$	9	43	47	504
*	$\frac{1}{31}$	11	36	46	630
*	$\frac{1}{29}$	12	24	50	644
*	$\frac{1}{27}$	13	20	0	585
*	$\frac{1}{26}$	13	50	46	456
*	$\frac{1}{25}$	14	24	0	660
*	$\frac{1}{23}$	15	39	8	792
*	$\frac{1}{22}$	16	21	49	560
	$\frac{2}{43}$	16	44	39	462
*	$\frac{1}{21}$	17	8	34	654
*	$\frac{1}{20}$	18	0	0	576
*	$\frac{1}{19}$	18	56	51	918
	$\frac{2}{37}$	19	27	34	504
*	$\frac{1}{18}$	20	0	0	579
*	$\frac{1}{17}$	21	10	35	1128
*	$\frac{1}{16}$	22	30	0	820
	$\frac{2}{31}$	23	13	33	630
*	$\frac{1}{15}$	24	0	0	844
	$\frac{2}{29}$	24	49	39	644
	$\frac{3}{43}$	25	6	59	462
*	$\frac{1}{14}$	25	42	51	804
	$\frac{2}{27}$	26	40	0	585
*	$\frac{1}{13}$	27	41	32	1392
	$\frac{2}{25}$	28	48	0	660
	$\frac{3}{37}$	29	11	21	504
*	$\frac{1}{12}$	30	0	0	848
	$\frac{2}{23}$	31	18	16	792
*	$\frac{1}{11}$	32	43	38	1630
	$\frac{4}{43}$	33	29	18	462
	$\frac{2}{21}$	34	17	9	654
	$\frac{3}{31}$	34	50	19	630
*	$\frac{1}{10}$	36	0	0	1118
	$\frac{3}{29}$	37	14	29	644
	$\frac{2}{19}$	37	53	41	918
	$\frac{4}{37}$	38	55	8	504

ASPECTVVM PRÆCIPVORVM TABVLA.

Circuli partiũ denominatores.	Stellarum Aspectus. G	I	II	Radij tertij Concursus.
* 1/9	40	0	0	1665
3/26	41	32	18	456
5/43	41	51	38	462
2/17	42	21	11	1128
3/25	43	12	0	660
* 1/8	45	0	0	1666
4/31	46	27	6	630
3/23	46	57	23	792
2/15	48	0	0	844
5/37	48	38	55	504
3/22	49	5	27	560
4/29	49	39	19	644
6/43	50	13	57	462
* 1/7	51	25	43	2475
4/27	53	20	0	585
3/20	54	0	0	576
2/13	55	23	5	1392
3/19	56	50	32	918
4/25	57	36	0	660
5/31	58	3	52	630
6/37	58	22	42	504
7/43	58	36	17	462
* 1/6	60	0	0	1668
5/29	62	4	8	644
4/23	62	36	31	792
3/17	63	31	46	1128
2/11	65	27	16	1630
5/27	66	40	0	585
8/43	66	58	36	462
3/16	67	30	0	820
7/37	68	6	29	504
4/21	68	34	17	654
5/26	69	13	51	456
6/31	69	40	39	630
* 1/5	72	0	0	3308
6/29	74	28	58	644

ASPECTVVM PRÆCIPVORVM TABVLA.

Circuli partiũ denominatores.	Stellarum Aspectus. G	I	II	Radij tertij Concursus.
9/43	75	20	56	462
4/19	75	47	22	918
3/14	77	8	34	804
8/37	77	50	16	504
5/23	78	15	39	792
2/9	80	0	0	1665
7/31	81	17	25	630
5/22	81	49	5	560
3/13	83	4	37	1392
10/43	83	43	15	462
4/17	84	42	21	1128
5/21	85	42	51	654
6/25	86	24	0	660
7/29	86	53	48	644
9/37	87	34	3	504
* 1/4	90	0	0	3313
11/43	92	5	35	462
8/31	92	54	12	630
7/27	93	20	0	585
6/23	93	54	47	792
5/19	94	44	13	918
4/15	96	0	0	844
7/26	96	55	23	456
10/37	97	17	50	504
3/11	98	10	54	1630
8/29	99	18	37	644
5/18	100	0	0	579
12/43	100	27	54	462
7/25	100	48	0	660
2/7	102	51	26	2475
9/31	104	30	58	630
5/17	105	52	56	1128
8/27	106	40	0	585
11/37	107	1	37	504
3/10	108	0	0	1118
13/43	108	50	14	462

ASPECTVVM PRÆCIPVORVM TABVLA.

Circuli partiũ denominatores.	Stellarum Aspectus. G	I	II	Radij tertij Concursus.
7/23	109	33	55	792
4/13	110	46	9	1392
9/29	111	43	27	644
5/16	112	30	0	820
6/19	113	41	3	918
7/22	114	32	44	560
8/25	115	12	0	660
10/31	116	7	45	630
12/37	116	45	24	504
14/43	117	12	33	462
* 1/3	120	0	0	4941
10/29	124	8	17	644
9/26	124	36	55	456
8/23	125	13	3	792
15/43	125	34	53	462
7/20	126	0	0	576
13/37	126	29	11	504
6/17	127	3	32	1128
11/31	127	44	31	630
5/14	128	34	17	804
9/25	129	36	0	660
4/11	130	54	33	1630
7/19	132	37	54	918
10/27	133	20	0	585
16/43	133	57	13	462
3/8	135	0	0	1666
14/37	136	12	58	504
11/29	136	33	6	644
8/21	137	8	34	654
5/13	138	27	42	1392
12/31	139	21	17	630
7/18	140	0	0	579
9/23	140	52	10	792
17/43	142	19	32	462
2/5	144	0	0	3308
15/37	145	56	45	504

ASPECTVVM PRÆCIPVORVM TABVLA.

Circuli partiū denominatores.	Stellarum Aspectus. G	'	''	Radij tertij Concursus.	Circuli partiū denominatores.	Stellarum Aspectus. G	'	''	Radij tertij Concursus.
11/27	146	40	0	585	14/31	162	34	50	630
9/22	147	16	22	560	5/11	163	38	11	1630
7/17	148	14	7	1128	17/37	165	24	19	504
13/29	148	57	56	644	6/13	166	9	14	1392
5/12	150	0	0	848	20/43	167	26	31	462
18/43	150	41	52	462	7/15	168	0	0	844
13/31	150	58	4	630	8/17	169	24	42	1128
8/19	151	34	44	918	9/19	170	31	35	918
11/26	152	18	28	456	10/21	171	25	43	654
3/7	154	17	9	2475	11/23	172	10	26	792
16/37	155	40	32	504	12/25	172	48	0	660
10/23	156	31	18	792	13/27	173	20	0	585
7/16	157	30	0	820	14/29	173	47	35	644
11/25	158	24	0	660	15/31	174	11	37	630
19/43	159	4	11	462	18/37	175	8	6	504
4/9	160	0	0	1665	21/43	175	48	50	462
13/29	161	22	46	644	* 1/2	180	0	0	6597
9/20	162	0	0	576	1/1	360	0	0	19727

De

De nouorum Aspectuum qualitate.

CAP. VII.

ASTrorum Aspectus in duo genera distributi decenter, dudum prodiere, Aliquotorum videlicèt, atque Aliquantorum: vtriusque item generis robur & efficacia tum largiter innotuit, ex concurrētium copia vel inopia radiorum. Singulorum postremò propensionem ad iuuandum vel nocendum, locus hic meritò sumit, eam affatim expositurus. Gradus igitur Eclipticæ quindecim dextrorsum procedentes vel sinistrorsum de puncto spiritalis applicatę virtutis,& proinde in ijs Aspectus intercepti, benefici quidem sunt omnes,benigna existente Stella: malefici verò, peruersa illius natura. His proximi triginta gradus vsquead 45, generaliter officiunt. Prosunt autem consequentes triginta vsquead 75. Qui nunc succedunt gradus vsquead 105, infestant. Hinc ad 135 dispositi,propitiant. At lædunt posteri vsquead 165. Reliqui demum gradus quindecim vsquead 180, vt concinnè respondeant nouissima primis, Stellæ naturam aspicientis induti, eius dispensant effectus. Itaque spiritalis virtutis circulus ex hac medietate atque altera parili constans, duodecies tricenis gradibus alternatim amicis & hostilibus,ab Opi-

fice

fice summo instructus apparet ; quod equidem non mediocri admiratione dignum.

Atque vtraque vis Aspectuum , hoc est e concurrentibus radijs , & alternis graduum tricenis proueniens, intima radicitùs est : at , si quid externi similis obstiterit illi , aut congruerit , eadem nimirum tunc vel remittetur vel intensior euadet. Nec igitur quidquam proficit simpliciter Aspectus cuiuslibet , siue frugi,siue nequam,valorem, radiorum tertij concursus taxare quantitate, sed primùm Planetarum,deinde Stellarum fixarum , corpore vel Aspectu ibidem cooperantium, emolumenta vel detrimenta , cùm in primitiua positione , tùm in Directionibus , singulatim sunt perpendenda. In quibus magnifaciendæ proximæ præcedentes Lunationes , veteres & nouæ, necnon etiam reliquorum Planetarum celebratæ configurationes hypothesi fideli præstitæ , vtpotè causæ vniuersaliores,& eisgenus ceteræ,quibus subijciuntur peculiares:transitus autem illorum quotidiani haud minùs obseruandi . Mirabiliter enim omnia hæc,eorum in gradus,aptum intra tempus,cum directiones inciderint,vel ea in harum,augendo, minuẽdo,accelerando,differendo, repugnando , congruendo,varijs afficiunt qualitatibus,insignesque producũt effectus . Non raró propterea in directionibus conspicitur exiguus quisquam Aspectus id operari,quod magnus aut maximus nequiuere . Quæ sunt vel atten-

tentissimè notanda mente, & nullatenus omittenda.

De modo quo hæc inferiora Stellarum Aspectibus afficiuntur.

CAP. VIII.

PVtauerunt veteres Astronomi Stellarum radios centrum telluris tendentes ibi angulos constituere, quorum, Eclipticæ ope, notas mensuras, æstimarunt Aspectus influentes: latitudinem autem negligebant, vtputa de angulo nil penitus detrahẽtem. Alij deinde admiserunt latitudinem, probantes, radios nequaquam constituere angulum in terra, nisi verè præcedit coniunctio eorum in cęlo, quæ potest ipsa latitudine multifariam variari. Et hi quippe omnes physicum radiorum contactum cum obiectis requirebant, vt superioribus afficerentur corpora hęc inferiora.

Ceterùm, quomodo radij per contactum afficere queunt in superficie superioris hemisphęrij terrestris, Stellæ si dumtaxàt aspiciunt inferius hemisphęrium! & contra! requiritur vtique penetratio: sed si concederetur hæc, tamen in centro terræ consisterent radij, aut saltem decussarentur: meritò igitur insurgit ne-

negatio, quæ confirmatur Solis ignisue radijs in densa & opaca corpora vacua incidentibus, lucemque intrò haud insinuantibus, & proinde ne seipsos quidem, nil ab luce diuersos. Insuper, gradibus ascendẽtibus, & culmen occupantibus, necnon Aspectus directionum terminantibus, quanta sit potestas in hæc inferiora, a nemine peritorum ignoratur: attamen singuli sunt prorsus radiorum propriorum expertes. Quòd si terrarum orbis habeat se perindeac pũctum respectu vastorum orbium superiorum, hoc profectò comparatè non autem physicè procedit, quia anguli radiorum ibi confunderentur, & omnes efficerentur communes indiuiduis tellurem habitantibus infinitis, quorum quodque proprijs Aspectibus affectum conspicitur.

Hinc itaque deducere liceret, quòd cęlestia se habeant vt signa, quibus inferiorum corporum natura morem gerit. Ergo, natura si hæc lubens obsequitur potentiori naturæ, passionem sibi allatam e significãte illius actione confestim ostendit: vndè item assereretur, quòd cęlestia se habeant vt causæ. Sed quæ connexio huiusmodi remotarum causarum cũ obiectis posset decens reputari? an per opticos radios propriarum specierum? Videmus enim non absque stupore, admoto Magnete sine contactu in moderata distantia, moueri sustollique ferrum, cum vtrumque habeat radios tales. Verumtamen & videmus, maiori

iori cum admiratione, non obstante interposito asse-re, ad Magnetis motum infra illum, ferrum supra moueri: Quod equidem, exclusa penetratione, sonat actionem in distans, intacto medio: dissonum autem dogma Philosophis antiquis. Intereà conijciendum, Stellarum nouos Aspectus agere in hæc inferiora corpora quantùm ad positiones ac directiones, per influentias & astralium seminum ocymas instar lucis emissiones, nil omnino dissimiliùs quàm agebant Aspectus priscorum directionibus assignati, qui nullos horsum proprios radios vmquam proijcere censebantur, effectus attamen producebant præclaros.

Traditum tertio Capite fuit, Solem Eclipticæ, recto radio, reflexo autem e Stellis, propriam spiritalē applicare virtutem, quę si perpendicularis robustaue, significatoriam singulis eius locis tribuit potestatem: hanc verò innumeris totius eiusdem Eclipticæ partibus vltrò citròque sponte incidentibus radijs communicatam, reflexamque, cunctos Aspectus formare, qui Promissoria potestate præditi experiuntur. Idcircò igitur asserendum, quòd vtriusque virtus potestatis, tamquam cęleste semen, vt in ipsius Eclipticæ magno circulatorio vase per naturam attenuatum est magis ac perfectum, centrum versus actutùm corporibus his inferioribus ex vniuersa Eclipticæ peripheria motu celerrimo mandatur, densissima quæque penetrans, & solidissima quaquauersus peruadens:

vndè

vndè tunc incipientia singula potissimùm, in Cometis dein, Eclipsibus, & Planetarum configurationibus, quæ antea existebant eorumque principij cęlum similitudinem aliquam habebat cum celebrationis illorum cęlo, congruam seminis portionem capiendo, per virulentam vel balsamicam fermentationem, siuè præcipitationem, siue deliquium, siue fixationem (Sapientum vocibus vtor) tumque per magnetismum, opportunè pro sua natura tandem fructum afferunt. Hinc enim admirabiles meteororum effectus: hinc intrinsecè maris ingentes elationes: hinc humanorum corporum, necnon brutorum, tot affectiones & periodi: hinc terræ superficialis innumeræ proles atque opificia: hinc denique subterraneorum occulta molimina per incendia, flatus; liquorum, aquarum, bituminumque scaturies; gemmarum, lapidum, salium, ac metallorum compactionem.

Plura verò hìc dubitari poterunt: an Stellarum influentia sit verè spiritalis: an sit substantialis: an eximia sit agilitate prædita: an pariter tali subtilitate: an circumscriptum requirat locum: an per sui multiplicitatem confundatur & alteretur in Ecliptica. Propterea dicendum, quòd Salomon eam appellat spiritum, Interpretes autem & communis notitiæ rectitudo, non quidem spiritum Angelicæ siue rationalis naturæ similem, hac verò inferiorem quamdam vim, ętheris tamen qualitate præstantiorem, sapienter intelligunt.

telligunt. Quæ, licèt qualitas corporea, ſubſtantiam nihilominus cui, e Stellis egreſſa, inſit, omnino habeat eſt neceſſum, eaque niſi ętheria concedi nequit: liberè autem aſſerere ſubſtantialem ipſam exiſtere, validis non careret rationibus. Itaque non immeritò hìc, ſuam ob excellentiam, ſpiritalis virtutis nomen comparauit. Reliqua, vt prolixitas ad inſtitutum incongrua vitetur, e ſimilitudine aliqua facilè dignoſci videntur. Emergit enim Stella vel eius pars ex horizonte, illiuſque forma peruenit in oculos aſpicientis, quos, vt & opticos neruos, nonnullaque alia capitis interiora ſic tranſeundo peruadit organa, vt penitùs animam ipſius aſpicientis attingat: idque ſanè vnico temporis momento, immenſa non repugnante diſtãtia, nec recipientiũ denſitate partium, efficitur. Deinde perpendere licet, formarum tot myriades quot per ſenſus ad hominis commune ſenſorium, vt aiunt, ſeu phantaſiam deueniunt, aptè ſi poni deberent, & vel minima quantitas cuique competeret; magnum vtique ſpatium intra caput poſtularent, preſſamque confuſionem non euaderent: attamen peculiaris locus vbi reſident, ſiue plenus alius materiæ ſit, ſiue inanis, adhuc peritiſſimis ab anatomiſtis prorſus ignoratur: & homo ad longiſſima tempora, ſine confuſione ordinatim ipſis imperio voluntatis in inſtanti feliciterque vtitur: vndè quamuis corporeæ ſint, penetrationem tamen eis inter ſe concedunt Anima-

stæ, in eadem potentia ſenſitiua: nam nigror & amaritudo inter ſe penetrantur in Aloe. Quæ aſſiduò ſi habentur inferiori hac in operatione naturæ, igitur ſine hæſitatione, Solis nobiliorem ſpiritalem virtutem, vndè procedunt Aſpectus, & maiora non decent.

De nouorum Aſpectuum vſu.

CAP. IX.

TOta in cęlo Aſtrophilorum ſcrutatio, ad duo tantummodò ſe reducit; & quid poteſt cuiquam corporeæ rei congruenter obuenire; & quando id eueniet: Quæ profectò niſi per Stellarum Aſpectus, & eorum directiones, quatenus fas eſt, nequeunt phyſicè coniectari. Euentuum ex Aſpectibus inſtituere genera; fuit aliorum: licèt quæ hactenus inſtituta ſunt, completa prudentia & fidelitate careant. Super Directionibus igitur hìc, occaſionis pro captu, pauliſper immorandum.

Primùm conuertendi ſunt gradus Aſpectuum datorum in gradus Zodiaci, quos etiam poſcunt poſitiones omnium Stellarum inter ſe necnon præ Horoſcopo & Cælimedio. Reſpuit autem opus vtrum-

que,

que, gratis celebrem Errantium latitudinem, quæ à Conditore ad alia opportuna munia naturæ mirabiliter ordinata, ceu ne frequenter illæ inter se patiantur Eclipsim, vtque ab Ecliptica variè declinantes, interdum acriter, quandoque lentè, ac inde leniùs reflexos radios in eam iaculentur, &c. ad hæc tamen per eosdem Aspectus nunc euidenter inutilis & mēdax detecta est: & per assertum Solaris virtutis progressum, satis equidem superque patet.

Huic præterea Diatribæ, nouem saltem, experimēto docente, veniunt adhibendi Significatores, Cęlimedium videlicèt, Horoscopus, cunctique septem Planetæ: & iurè optimo: nam sex eorum si tamquam Soli proximiores, ipsiusque virtutem perpendiculariter vel parum obliquè potentissimi reflectentes, ad Aspectus procreādos cum eo simul adepti sunt Promissoriam authoritatem; cur a Significatoria, Luminaribus tantùm admissis, ceteri sunt excludendi, cum vna sit & eadem potestatem vtramque constituens causa? Igitur ambæ, Promissoria nempè ac Significatoria simul, operantur dudum notato modo, & producunt opportuno tempore fructus suos: quod si reducitur ad motum, is quidem non est localis in cęlo, fructificus autem potest appellari, iuxta sensum Interpretum Salomonis, asserentium occultam Solis vim sua subtilitate cuncta penetrare, atque ad certum finem legitimumque perducere. Tempus tandem fru-

fructuum statuit Æquatoris arcus, situs inter punctũ eiusdem Æquatoris in quod angulos rectos format circulus maximus, per mundi polos ipsamque Promissoriam virtutem in Ecliptica, transiens, & punctũ vbi Æquatorem secat aliquis Horizon vtcumque, siue sit Regionis, siue Positionis, dempta verò additaue, vt moris est, Ascensionali differentia cuique proprio Horizonti competente: nam numerus graduum talis arcus, numerum continet annorum quibus taliũ seminum fruges maturescit, cuique graduum tribuendo integrum annum. Id autem opificium cum simpliciter à natura dependeat, Naturalis potiùs nomen meret quàm Rationalis.

Ex Cometarum autem & Eclipsium celebratione, sicuti quarumcumque configurationum Planetarum inter se, horumque transitibus ingressibusue ad loca propria vel aliorum, necnon Fixarum, cum itidẽ astralia semina sursum operentur, & præexistentibus huc deorsum corporibus mittantur; nec obscurè profectò nec difficilè præcisa tempora patrandorum effectuum innotescunt: directionum enim ad singulorum præexistentium similia cęlestia principia spectãtium, tunc maturos homogeneos fructus incitant, exaggerant, & ad euentum adducunt. Aerem autem, aquam, atque inferiora terræ, protinus commouent & alterant.

His postremò Significatoribus, debiti Positionum

cir-

circuli ſubtiliter ſunt extrahendi, & minimè ſpernẽda differentia inter gradum & gradum altitudinis Poli cùm fuerit opus, exactum ſi tẽpus e directionibus exquiratur. Sequuntur ſingillatim operationes.

De conuerſione graduum Aſpectuum quorumlibet in gradus Zodiaci.

CAP. X.

DVplex primum Aſpectuum genus fuit iam alibi notatum, Dextrorum videlicèt, & Siniſtrorum. At eorum quodque, Tabella ſequenti duce, migrationis in Zodiacum, peculiarem habet viam.

Poſita igitur, pro exemplo, aliqua Stella in gradu 17 33 Signi Virginis, ſi quæratur dexter illius Aſpectus 72, contra Signorum ordinem, vbi terminetur in Zodiaco; inuento numero dati gradus 17 in prima columna Tabellæ, illique adiectis minutis 33, procedatur dextrorſum ad columnam vſque Signi ♍, quæ in angulo concurſus offert numerum 167, minutis 33 pariter augendum, cui demptis 72 gradibus Aſpectus, remanebunt 95 33: hic numerus inter ceteros depreheſus, denotat ſiniſtrorſum in prima columna gradum 5 33, & ſurſum in propriæ columnæ fronte Signum ♋. Aſpectus itaque dexter 72, Stellæ in gradu 17 33 ♍, exiſtentis, cadit in gradum

5 33

5 33 ♋. Aliud exemplum: Indagetur in Zodiaco gradus Aſpectus dextri 146 40 Stellæ tenẽtis gradum 12 58 ♉. Numerus 12 58 primæ columnæ (ſeruata ſemper adiectione minutorum, cùm oportet) exhibet ſub ♉ gradus 42 58, quibus redactis ad 402 58 per additionem totius circuli, ſi ſubtrahatur Aſpectus 146 40, relinquẽtur vtiquè 256 18, indicantes in latere gradum 16 18, in fronte verò Signum ♓. In gradu ergo 16 18 ♓, cadit Aſpectus dexter 146 40 datæ Stellæ.

Cupiatur nunc in Zodiaco ſiniſter Aſpectus, ſecũdùm Signorum ſeriem, 86 24, Stellæ gradum 8 13 ♌, occupantis. In prima Tabellæ columna numerus 8 13, denotat in Leonis columna numerum 128 13, huic autem additus Aſpectus 86 24, procreat numerum 214 37, qui habet in prima columna lateralem gradum 4 37, in fronte Signum ♏. Vndè patet, datum Stellæ ſiniſtrum Aſpectum 86 24, ſe porrigere gradui 4 37 Scorpij. Denuo: Signata Stella in ♓ gradu 11 42, ſit comparandus gradus ſiniſtri eius Aſpectus 100 48. Per numerum 11 42 primę columnæ, numerus 341 42 in ♓ columna pateſcit, qui adſcitus Aſpectui 100 48, numerum 442 30 conflat: ablato circulo, exceſſus 82 30 e latere offert gradum 22 30, e fronte verò Signum ♊. Itaque gradus 22 30 ♊, limes eſt ſiniſtri Aſpectus 100 48, Stellæ, gradum 11 42 ♓ poſſidentis. Et hæc exempla ſint ſatis.

Tabula conuerſionis graduum Aſpectus cuiuſque in gradus Zodiaci.

Gradus Sign.	♈ G	♉ G	♊ G	♋ G	♌ G	♍ G	♎ G	♏ G	♐ G	♑ G	♒ G	♓ G
1	1	31	61	91	121	151	181	211	241	271	301	331
2	2	32	62	92	122	152	182	212	242	272	302	332
3	3	33	63	93	123	153	183	213	243	273	303	333
4	4	34	64	94	124	154	184	214	244	274	304	334
5	5	35	65	95	125	155	185	215	245	275	305	335
6	6	36	66	96	126	156	186	216	246	276	306	336
7	7	37	67	97	127	157	187	217	247	277	307	337
8	8	38	68	98	128	158	188	218	248	278	308	338
9	9	39	69	99	129	159	189	219	249	279	309	339
10	10	40	70	100	130	160	190	220	250	280	310	340
11	11	41	71	101	131	161	191	221	251	281	311	341
12	12	42	72	102	132	162	192	222	252	282	312	342
13	13	43	73	103	133	163	193	223	253	283	313	343
14	14	44	74	104	134	164	194	224	254	284	314	344
15	15	45	75	105	135	165	195	225	255	285	315	345
16	16	46	76	106	136	166	196	226	256	286	316	346
17	17	47	77	107	137	167	197	227	257	287	317	347
18	18	48	78	108	138	168	198	228	258	288	318	348
19	19	49	79	109	139	169	199	229	259	289	319	349
20	20	50	80	110	140	170	200	230	260	290	320	350
21	21	51	81	111	141	171	201	231	261	291	321	351
22	22	52	82	112	142	172	202	232	262	292	322	352
23	23	53	83	113	143	173	203	233	263	293	323	353
24	24	54	84	114	144	174	204	234	264	294	324	354
25	25	55	85	115	145	175	205	235	265	295	325	355
26	26	56	86	116	146	176	206	236	266	296	326	356
27	27	57	87	117	147	177	207	237	267	297	327	357
28	28	58	88	118	148	178	208	238	268	298	328	358
29	29	59	89	119	149	179	209	239	269	299	329	359
30	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	360

De circulorum Positionum, pro Planetis, extractione.

CAP. XI.

EXquisitas circulorum positiones a Professoribus, Aspectuum singulæ directiones efflagitāt, ne falsi temporis incurrant contumeliam. Id verò facilè posset euenire, vel ob inopiam Tabularum, vel ob partium proportionalium inde captarum vitium, quæ in quibusdam gradibus longè distant a vero. Hæc vt euitentur incommoda, Trigonometriam callentibus, maximè Logarithmos exercentibus, breuē tutamque methodum propono, inter diuersas alias quæ solent circumferri. Vsus equidem, eius indicabit præstantiam, tum ad laterum angulorumque affectionem, tum etiam ad præcisum tempus directionū.

Præparandæ sunt itaque Declinatio Significatoris, omissa latitudine si quam habet, & Altitudo Poli Regionis, ex quibus constituuntur Trianguli latera: Item Distantia eiusdem a Meridiano sine latitudine, ex qua angulus interceptus: hac autem lege. Si Declinatio sit Borealis supra terram, vel Australis sub terra; pro latere sumitur Declinationis ipsius complementum ad 90 gradus. Si sit Australis supra terram, vel Borealis sub terra; sumitur aggregatum ex 90 gradibus & data Declinatione. Pro angulo intercep-

to, sumitur datæ Distantiæ a Meridiano complementum ad 180 gradus. Nunc

In Triangulo Sphærico obliquangulo

Datis duobus lateribus, quorum vnà dimidium sit circuli Quadrante minus, & angulo ex ijs comprehenso, dantur anguli reliqui, si fiat

Vt sinus complementi semisummæ laterum,
Ad Sinum complementi semidifferētiæ eorumdem;
Sic Tangens complementi semianguli,
Ad Tangentem semisummæ angulorum.

Et

Vt Sinus semisummæ laterum,
Ad Sinum semidifferentiæ eorumdem;
Sic Tangens complementi semianguli,
Ad Tangentem semidifferentiæ angulorum.

Hæc semidifferentia addita semisummæ inuentæ, constituit angulum obliquum maiotem: dempta verò, minorem.

Tunc erit

Vt Sinus totus,
Ad Sinum Altitudinis Poli Regionis;
Ita Sinus anguli maioris inuenti,
Ad Sinum quæsiti Circuli Positionis.

Inuento maiori angulo, tamquam lateri Declinationis opposito, semper vtendum in omnibus Regionibus existentibus cis Polares circulos: vltra verò, totum opificium est mutandum. In hoc negotio versatis, non sunt opus exempla.

De

De compendioso ritu plurimos Aspectus dirigendi.

CAP. XII.

COnuersis gradibus Aspectuum in gradus Zodiaci, ac Positionum circulis Planetarum extractis, facilis quippe horum Significatorum, sicut Horoscopi, Medijque cęli, ad opportunas directiones, more consueto, præsertim ablata latitudine, iam transgressio videtur: qui mos rectè perpensus, neutiquam discrepare dignoscitur dogmati Ptolemęi, quamquam illud semidiurnis ac seminocturnis locorum arcubus vtitur, hic autem extensis Tabulis obliquarum Ascensionum expeditur: quoniam diuersitas omnino in idem exit. At Aspectuum turba prægrandis euasa, numerosum pariter fatigansque directionū constituit opus: Sunt enim cuncti quos Tabula profert pernecessarij, reliqui verò prætermissi, nimis essent vtiles, ob frequentem plurium homogeneorū, licèt imbecillium, concursum in minutum idem directionum arcus, qui simul magnam afferunt efficaciam, vel heterogeneorum illustriorum ibidem vires eneruant. Nullo igitur ipsorum omisso, circiter 400 directiones Aspectuum Planetarum singulis annis contingerent: ex hìc autem appositis, 70 circiter singulis annis eueniunt; in quarum supputatione quot

labo-

labores, quot occurrant errores, expertos vtiquè non latet. Vt autem te, Lector ingeniose, pro viribus alleuem, en breuem ac facilem affero præ oculis ritũ.

Ex Aspectuum Tabula, 36 potentissimos cape, inclusis ibi Coniunctione ac Oppositione, quorum quisque plus mille radijs præditus est, ad eosque tantummodò singulos diriges notatos nouem Significatores, & dirigendo tres perinde columnas formabis, vt prima contineat directionum temporis arcus, secunda cunctorum Planetarum directos Aspectus, tertia verò Zodiaci gradus a quibus directio quæque dependet. Seruabisque separatim singuli Significatoris proprias directiones, ritè attamen ordinatas, quarum seriem, Processum directionum poteris appellare, & habebis inter directionem ac directionem, temporis interuallum, quod quãdoque ad summum annos duos vix excedit, & in tertia columna duos gradus Zodiaci: generaliter autem interuallum ipsum temporis, minus est vnico anno, vel Zodiaci gradu.

Cùm verò cupis ad quemquam reliquorum Aspectuum Tabulæ proprium Significatorem dirigere, habita ex prima columna Processus differentia inter binos arcus directionum Aspectuum, illum comprehendentium, vel proximorum, ex tertia verò columna differentia inter binos gradus Zodiaci respondentes ijsdem, & differentia inter alterutrum Aspectum & quæsitum; mente quidem si es in facultate prouectus,

ctus, sin autem, proportionum regula, vel Sexagenaria Tabula, tempus optatum directionis acquires.

Vt demùm faciliùs deueniatur ad praxin, Processus typo directionum ad Solem Significatorem cuiusdam cęlestis Thematis pertinentium, vsurpato; exemplum profectò, si ex enarratis quid est obscurũ, dilucidabit. Quæratur arcus directionis Solis ad 104 31 Saturni, qui Aspectus potens est. Differentia inter arcus directionũ Solis ad 102 51 Saturni, & ad 148 14 Iouis, est (vt indicat Processus) minutorum 26: inter gradus autem 18 34, & 19 14 ♎, est minutorum 40. Differentia inter eumdem Aspectum 102 51 & quæsitum 104 31, est minutorum 100. Ergo, si 40 minuta Zodiaci attulerunt 26 minuta ætatis, 100 vtiquè afferent 65, addenda directionis arcui 16 29, & euadet 17 34, concurrens cum arcu alio directionis, eiusdem Solis ad Aspectum 27 42 proprium.

Pro-

Processus directionum.

Arcus directionum. G	I		*Aspectus Planetar.* G	I		*Gradus Zodi.* G	I
13	56		169	25	Lunæ	14	28
14	13		144	0	Iouis	15	0
15	50		0	0	Merc.	17	33
16	29		102	51	Satur.	18	34
16	37		60	0	Mart.	18	47
16	55		148	14	Iouis	19	14
17	34		27	42	Propr.	19	53
18	27		105	53	Satur.	21	36
18	55		63	32	Mart.	22	19
19	51	Solis ad	108	0	Satur.	23	43
20	11		65	27	Mart.	24	14
20	38		32	44	Propr.	24	55
20	43		180	0	Lunæ	25	3
20	52		154	17	Iouis	25	17
21	40		110	46	Satur.	26	29
22	49		36	0	Propr.	28	11
23	59		21	11	Vene.	29	55
24	34		72	0	Mart.	0	47

De

De nouorum Aspectuum effectu super cęlestibus Domibus.

CAP. XIII.

QVid noui & certi per Stellarum radios Facultas hæc sit adepta; affatim, vt reor iam, perspicuèque patuit. Quid autem incerti hactenus in ea fuerit vsurpatum vt veri; per eosdem pariter difficile haud est aperiri. Quapropter vel quidquam hìc tangere, nimirum Candidatis gratum, atque operæ pretium erit.

Concorditèr Astronomi omnes cęlum in 12 partes diuiserunt, quas voce translata cęlestes Domos nuncuparunt: at in earum determinanda mensura, magnus fuit inter eos dissensus: quidam enim Zodiacum secando in 12 æquales portiones, 12 constituerunt Domos æquales: alij circulum æquinoctialē similitèr dispertientes, Domos 12 inæquales efformarunt: alij circulis alijs vsi sunt ad assignandas Domos æquales vel inæquales: quorum omnium lis adhuc sub Iudice manet. Tribuerunt postmodùm singulis Domibus propriam virtutem & efficaciam, in quo nihil vel parum inter se discreparunt: ita verò, vt peculiaritèr virtus talis denotatam spectet ad cęli Domum,vndè Planetæ vel fixæ Stellæ ibidem existētes,nouam hauriant qualitatem. Et licèt propter in-

certitudinem quantitatis cuiusque Domorum, dissoni obseruatoribus vmquam nonnulli visi fuissent euentus; generalitèr tamen virtutem illam, experimentum eisdem comprobauit. Sic fassi sunt absolutè verum, quod non radicitùs cognouerant. Efficacia enim alicui Domorum propriè adscripta, & inde Stellæ communicata, nō ad ipsam quidem Domum attinet, verùm ad Aspectum Stellæ ibi virtute, iuxta declarata, permanentis, in gradum ascendentem, vel culminis, cum vterque instar scopi cunctos ad se directos trahat ac distinguat positionum Aspectus. At illi non perpendebant cęli locum sine Stellæ virtute esse prorsus inanem, ideoque ad attributos effectus producendos præsentia Stellæ secundùm longitudinem indigere. Istam contra, diuersis in locis residentē, per se propria munia parili exercere significatione.

Itaque si priscis e Professoribus ad neotericos deuenit, quòd cęlestes Domus hostilitèr & beneuolè Horoscopum alternatim intuentur, ac proinde officiunt & iuuant; liquidò patet, id effici per Stellarum innumeros Aspectus, alternis perinde gradibus tricenis operantes. Nam ex vacuis locis, noxij vel fauentes obtutus, absque lucidæ virtutis radijs, nequeunt prouenire. Vndè nouis hisce mysterijs præconia crescent.

Dirimitur præterea nunc antiquum & indecens iurgium de diuersis cęlestis Thematis generibus: & cuspi-

cuſpides Domorum, pręter Horoſcopum & Medium cęli, per quamlibet methodum vſurpatæ, inutiles penitùs deprehenduntur, niſi tantummodò ſi ad Stellas diſſeminandas quis voluerit eis vti: gradus attamen Horizontis & Culminis, more ſunt conſueto rimandi.

Et demum, prope vel vltra Polares circulos degẽtes, deinceps ab admiratione deſiſtent, cur antehàc præ nonnullis Domibus, potiſſimùm prima, propriarum Geniturarum Rationali vel alio ritu ſtructarum, quæ vix ob anguſtiam ſpatij cęleſtis dignoſci poſſent, & fixarum Stellarum redderentur incapaces, harum affectionibus neceſſarijs ad vitam, complexionem, ac procliuitates, orbati, ipſi viuaces, vegetos, & propenſionibus ceterorum hominum ſimilibus præditos atqui ſe cognouerunt, & ſe alijs expoſuerunt cognoſcendos! Nunc autem omnia, nouis Aſpectibus & eorum qualitatibus, abſque decem Domorum præſidio, ſaluantur.

De nouorum Aſpectuum effectu in Planetarum Dignitates.

CAP. XIV.

FVndamenta e quibus Dignitatum arces Planetarum exurgunt, in Luminaribus & calore, a

Ptolemęo, vel a Maioribus collocantur. Asserit enim ille, quòd, cum ex 12 Signis, duo Borealia, Cancer & Leo, proximè ad verticem nostrum accedant, maximèque calores & æstus efficiant, idcircò maximorum & efficacissimorum luminum sint domicilia iudicata: Leo quidem Solis, Cancer verò Lunæ. Ceteris Planetis deinde secundùm singulorum naturam familiarem vel pugnantem cum calore, & eorum distãtiam a Sole, proprias attribuit Domos: Saturno nempè maximè frigido & ab Sole distãte, opposita Signa Cancro & Leoni: Ioui, proxima illis: sic Marti, Veneri, Mercurioque, ordinatim. Ex Domicilijs postremò, Trigonos extrahit & Altitudines, omnia rationibus partim naturalibus, partim harmonicis fulciens. Et ex Signis quę Domicilijs & Altitudinibus opponuntur, efformat Detrimenta & Casus.

Neotericorum nonnulli, Ptolemęi rationibus inferunt, vltra Æquatorem habitãtibus ad Polum spectantibus Austrinum, Domos Planetarum se habere contrario situ: & Lunæ tribuunt Capricornum, Soli Aquarium, Saturno, ceterisq; Planetis, similiter prioribus opposita Signa. Sic Trigonos, & Altitudines; Detrimenta, & Casus. At sub Æquatore degentibus, Luminarium Domos Arietem & Libram statuunt: Saturni, Cancrum & Capricornum: Iouis & Veneris, temperatiores Signorum partes: Martis, feruentiores: Mercurij, Luminaribus propinquiores: nam integra

tegra Signa istis quatuor distribuere in tali situ, censent impossibile. Simili ratione, Signis vel eorum portionibus competentibus, pro Trigonis, & Altitudinibus, cunctos muniunt.

Porrò, posito Ptolemęi fundamento duorum Borealium Signorum proximè ad verticem nostrum accedentium, maximèque calores & æstus efficientium, debeantne ea esse Cācer & Leo, a nostro vertice inæqualitèr distantia, an verò Gemini & Cācer, ab eodem æquè distantia? & cur ibi non operentur Saturnus & Mars eorum qualitatibus efficaciùs horsū, vndè abs talibus Dignitatibus repellantur? & an Ptolemęi alię harmonicę speciosæque rationes, Dignitatibus adscriptam physicè valeant sustinere virtutem? innumeræ quippe grauesque difficultates, breuia responsa præpediunt. Et an aliorum illatio ad vltra Æquatorem ac sub eo degentes, adhuc sit experimēto probata, vel num ne probabilis: cum præsertim Æquator, linea sit indiuisibilis, & idcircò sub ea populi habitantes, promiscuos vitæque repugnantes carpere deberent effectus? exprimant qui experti sunt, vel certam inde notitiam procurarunt.

Igitur Ptolemęus tali fundamento vtcumque innitens, cautè Stellarum fixarum præsidio nec vmquā fuit vsus. Fixæ enim etiamsi cunctorum Planetarum qualitatibus videantur affluere, hæ tamen ex incertis coloribus & operationibus desumptæ, incertum pari-

pariter id muneris efficerent. Singulis item Planetis adepta sic virtus, non esset æqualis. Nec dissimilium Fixarum viribus æqualitèr vnaquæque resisteret. Ne ob Siderum quidem commigrationem de Signo in Signum, Dignitates concessæ perpetìm durarent. Symbolum autem cum figuris, penitùs profligãdum.

Ad Stellarum itaque naturales ac simplices Aspectus, longè a gratis assertis, & procul a fuco, recurrendum, absolutè vt Planetarum ob positionem robur & efficacia percipiatur. Quid enim Planetę in potiori Dignitate collocatio prodest, si Maleficarum aut Luminarium inimicis validisquè radijs impetitur? eoque, tametsi benefico, ibi non existente, quid proderit Dignitas arrogata Signo, Maleficæ Luminariaue si acritèr afflixerint illud? nil sanè, prout praxis edocet in vtroque casu. Et contra, si Planeta quodcumque Signum tenens, amicis Beneficarum Stellarum radijs collustratur, quantum pręstantię comparat ab ea longè diuersę quam haberet in aliqua Dignitatum vsurpatarum positus, absque radijs tamen amicis Beneficarum? Meditanti & experienti, plura equidẽ apertaque libenter occurrent.

De nouorum Aspectuum effectu plura patefaciente.

CAP. XV.

QVid verò dicendum restat de triplici Terminorum genere, Chaldæorũ videlicèt, Ægyptio-

tiorum, ac Ptolemęi, vel triplici tempori, vel triplici ſectæ, vel triplici nationi dumtaxat valido! Quidue de Antiſciorum & Contrantiſciorum relationibus, figuram altera parte longiorem, non autem æquilateram, in circulo deſignantibus, exceptis gradibus 15 Tauri, Leonis, Scorpionis, & Aquarij, qui figurā quadratam conſtituunt! Quid tum de duplicitate Partisfortunæ, atque aliarum Partium antiqua caterua, æquidiſtantia puncta tantummodò præſeferentium! Quid poſtremò de Nodorum Lunarium ſingularibus attributis, tot varietatibus obnoxiorū, quot Hypotheſium Theoricarumque genera vſurpantur! Nōnè omnia hæc harmonica & multiplicia, opinatorum incurrerunt incerti notam, ab rebus Mathematicis alienam? meritò igitur euentibus diſſona comperiebantur.

Reuolutiones annuæ, religiosè oſtētifero Solis ingreſſu in punctum aliquod Eclipticæ, illiuſque hactenus incertis motibus, & principiorum locis, nixæ, dehinc ſpecioſis Perſonis veniunt exuendæ. Sequuntur Profectiones annuæ, menſurnæ, diurnæ, quarum omnium efficacia, iam antehàc ſe patefecit inanem. Directiones poſtmodò prodeunt Arabicę, ac Rationales multiformes in Latitudine: earum autem cuncta genera cedere natura coegit vnico dumtaxàt tractari conſueto per obliquas Aſcenſiones Deſcenſioneſue Promiſſorum, excluſa latitudine, ad Significatorum

cir-

circulos Positionum: atqui huius annuum motum, haud localem existimo, quia nullatenus cernitur, maturitatis verò, seminum instar terræ mandatorum.

Platicus Aspectus, deinceps carebit loco, nisi ad pauca Secunda vel Minuta si se extenderit, & propriè quidem: impropriè verò ad maius etiam interuallũ, respectu gradus alicuius illustrioris. Orbium Planetarum lux, mirum est cur olim Promissoriæ potestatis multata directionibus deficeret! nunc tandem & positionibus prorsus extincta est. Longæ quoque breuesque Ascensiones, antiquos Aspectus bonos in malos, & contra, commutantes, metamorphoseos opus in præsentia deposuere. Præterea velocitas ac tarditas diurno motui Planeturum addictæ, spiralis hic si in cęlo consideratur, sanè contrario modo se habent quàm in Ephemeridibus apparent: sed esto haud per spiras proceditur, pro dogmate declarari olim oportebat, anne qualitas alicuius corporis tenaciùs imprimatur vspiam, velocitèr ipso corpore illàc transeunte, an verò tardè. Hodie res expositione non indiget.

Ab Stellarum Aspectibus nouis, cunctarum difficultatum iam vix tactarum, & aliarum passim occurrentium, pendet solutio. Si namque sunt superiores, innumeri, & reales, Aspectus; eorum quidem est per semetipsos inferioribus omnibus prospicere. Lucida si spiritali virtute affluunt, & afficiunt; quidquid harmonicum tãtummodò sit ac lumine carens, id ab eo-

rum reijciunt consortio. Si e Mathematicis demonstrationibus legitimè manant; singula dogmata quæ inuoluunt opiniones, ad munus hoc inepta promulgant. Confiteor attamen, priscos idgenus figmenta commentos, multa scilicet excusatione dignos: vidẽtes namque manifestos frequentèr euentus, causas autem penitùs ignorantes, abstrusa singuli tum excogitare cœperunt. Quæ perindeac explorata, posteritas incauta recipiens, hactenùs ijs vel tenacissimè permanet occupata.

Promptuarium nunc apertum est amplũ, & opulentum, vnius autem generis dumtaxàt suppellectile refertum, nec vllum diuersum aliud requirens: quisquis ad eius vsum se applicare constituet, examussim proposita tractet oportebit. In sidereorum igitur Aspectuum commistiones, ex positione ac Processu directionum extractas, sic incumbenti, nec sanè quidquam deerit, omnia verò pro voto succedent.

De nouorum Aspectuum effectu ob Stellas fixas.

C A P. XVI.

SÆculi currentis Astronomi omnes, Coniunctione fixarum Stellarum in positibus, necnon in ortu matutino & occasu vespertino; Oppositione verò in exortu vespertino & occasu matutino, tantummodò sunt vsi. Inter eos qui elapso sæculo floruerũt, Ioannes Baptista Carellus etiam obseruabat Quadra-

tum Aspectum earum. Et Petrus Pitatus cunctos antiqui temporis ipsarum Aspectus, nempè Coniunctionem, Sextilem, Quadratum, Trinum, & Oppositũ, professus fuit: asserens, virtutem Fixarum per eos in Eclipticam deuentam, præter cuiusque coniũctiuam efficaciam, ibidem diuersa & ęstimatione digna operari. Hi ergo si nouos cognouissent Aspectus, cũctos equidem earumdem Fixarum fuissent amplexi, amplexumque posteris commendassent. Et optimo iure: corporum enim supernorum proprium est per Solis radios intimam diffundere simulatque communicare virtutem: illis autem sublimioribus numerosioribusque id longè plurimùm competere videtur, vt inde ferè dependeat de genere ac specie euentuum tanta diuersitas.

Duos quoque super Fixis effectus, Aspectuum accessio cum Latitudinis exterminio patefecit: singulos, videlicèt, directionum euentus qui Fixarum nonnullarum coniunctionibus antehàc imputabantur, aliarum sanè corporibus, aut Planetarum potiùs tribui debere vel talitèr affectis Aspectibus; Et paucitatem priscorum Aspectuum tum agnitorum, copiosã nouo ritu aspicientium efficaciam celasse Fixarum. Non vacant itaque Fixæ quarumcumque suarum positionum, radiationum, ac directionum energia: siquidẽ illas idcircò Maximus Opifex a Planetis immensa distantia, positu, numero, motuque segregauit,

pe-

peculiari vt modo multiplices & admirabiles vires earum vniuersa reciperent inferiora.

At ex vasto gurgite huiusce materiæ, aliquot notabilia videntur emergere. Primumque complectitur longitudinem ac latitudinem Fixarum, quarum hactenus oculo nudo conspectæ, sunt 1429. Nam singulæ locum virtutis in Ecliptica non sunt sortitæ secundùm longitudinem, neque secundùm Æquatoris arcum in directionibus rationalibus cum latitudine, Significatoris circulo Positionis debitum, cum earũ quæquam vtpotè Promissor accipitur; sed Solaris virtus per ipsarum in immensa distantia obliquè positarum reflexionem, perpendicularibus radijs cadere in Eclipticam non valens, ibi similitèr applicatur obliquè, vbi eam secant Plana circulorum Positionũ transeuntia per earumdem centra Fixarum, non autem per centra Planetarum aliorumuè Significatorum: quæ nimirum incisiones Eclipticæ, horizontales gradus existunt coorientes vel cooccidentes cum Fixis, earum latitudine seruata. De vnoquoque tali loco tum Solaris virtus applicata procedens, intra Eclipticam se diffundere, atque Aspectuum opus astruere conatur. Quod vtiquè priscos & Professores & modernos non latuit, dum concorditèr singularum Fixarum ortum matutinum & vespertinum cum Sole ac Planetis; necnon occasum vespertinum & matutinum, plurimi fecerunt: cęli mediationem

item, atque imationem, & eis opposita loca: videlicèt vbi Sol vel Planeta quisquam secundùm simplicem longitudinem transit vel ingreditur gradum Eclipticæ, notato modo Fixæ debitum, per coniunctionem aut oppositionem. Eaque nunc in aeris mutationibus cum ceteris Aspectibus, nisi maiores vniuersalesque causæ si repugnauerint, possunt obseruari.

Non tamen inficiarer eiusmodi virtutem in remotissimis & obliquè positis corporibus flexam, lãguidè nimis Eclipticæ applicari, proindeque similitèr in Aspectibus ibi procreandis operando, neque Significatoria neque Promissoria plena in directionibus excellere potestate: satis verumenim esse, Planetarum Aspectus quibuscum quoquo modo concurrere contingerit, illorum afficere qualitatibus. Et hoc Summi Sapientiam opificis edicit, cum eædem Fixæ longitudine ac latitudine omnibus communes, ipsorummet perinde Geniturarum inter se, siue altitudine Poli, siue ascendenti gradu, differentium, diuersos gradus Eclipticæ singulis afferant. In Geminorum Natiuitatibus memorandum. Et in simplici coniunctione Planetarum binorum inter se, secundùm talẽ earum concursum, & naturæ consensum, alterutrum, præter ibi Planetarum Aspectus, corroborant, & ad illustriorem operationem attollunt, non autem decãtata figmenta Domorum ac Dignitatum. At eadem coniunctio Planetarum, puta Maximam, mundi om-

nium

nium regionum, præ loco Zodiaci, & Fixarum positu secundum longitudinem, communis quidem est, non tamen omnibus virtutem suam influit, cum ex diuersis regionum circulis meridianis horizōtibusque, diuersi profectò Positionum circuli & Eclipticæ gradus eisdem Fixis eueniant, qui cum coniunctionis gradu nequaquam concurrunt, & facilè ibi aliarum diuersæ naturæ gradus collocantur.

Non fortuita igitur nec otiosa latitudinis adeò varia Fixis assignatio. Arguitur attamen Planetarum ex efficacia qui parum ab Ecliptica recedunt, Stellarum imbecillitas nimis inde distantium ac declinantium: Nisi enim conferret, cur Deus Planetas tali situ collocarit! Quæcumque sanè virtus quomagis procedit, vel eminùs proijcitur, eomagis minuitur & elanguescit: & obliquorum radiorum lentitiam, innumera passim experimenta commonstrant. Vndè inferretur, quòd non omnes Fixæ, quamquam æqualis magnitudinis, sunt roboris æqualis, itaut plurimarum virtus inhabilis euadat ad Aspectus efformandos. Ceteroquì non dum constat de quantitate astralium virium, & an maiorum Fixarum multæ latitudinis robur, minorum paucæ robori adæquetur: vel num singulæ secundùm assignatam latitudinem congrua præditæ sint energia, perindeut æqualis efficacia in Ecliptica, quæ innumerabilium Fixarum viciniam requireret æqualem, ob necessariam varietatem situs,

illarum compensata sit virtutis augmento. Res in subiecto lucido, nimis obscura est. Intereà non tædeat sedulum Professorem, omnium Fixarum vsu, effectū intra Zodiacum existentium, effectui existentium extra, hoc autem nouo ritu, comparare: facilis enim nunc est labor, prolixam nihilominùs negotium postulat obseruationem.

Potest porrò nonnumquam in aliquo cęli positu contingere, vt vnus & idem Stellæ horizon, binis vel pluribus Fixis euadat communis: at rarò conspicuis distinctis: & quisquam si fortè id sortitus fuerit, plurimi siquidem eo erunt immunes: quod in tot mundi rerum varietatibus non minus patet approbandum quam admirandum. Huc præterea plebs innumera Fixarum oculo nudo minimè comprehensarum si nunc accersatur, satis quippe superque gliscit difficultas. Mediam enim nebulosam in ense Orionis ex 12 Stellis compositam Hugenius obseruauit. In qua, 21 detexerat Galilæus: in præsepis nebulosa, 36: in Pleiadibus, 40: & intra duos gradus in Orione, plures quam 500. Rheita verò in eodem Orione 2500 Stellas nouas numerauit. Et P. Zupus in Pleiadibus, Hyadibus, & Orionis ense, cognouit circitèr 50. Quid igitur in ceteris Asterismis & cęli spatijs apparentibus vacuis coniectandum! Quid opinandum de Galaxia, quę instar aggeris vel sepis ex innumerabilibus compacta Stellulis coaceruatis, nescitur adhuc num

in

in concaua superficie Firmamenti, an verò in eius profunda crassitie, Stellas dispescat e Stellis! Huius autem illustris circuli situs, non reticendus.

Galaxia, seu Lactea via, in parte Boreali constituta est a gradu 20 circitèr Geminorum, vsquead principium Cancri: in Australi verò parte, a gradu 6 circitèr Sagittarij, vsquead gradum circitèr 16. Et quoniã ibi geminatur, item a gradu 24 circitèr Sagittarij, vsquead gradum 5 circitèr Capricorni. Transit hic circulus per Triangulũ Australe, Centaurum, Apem, Nauem, Canem maiorem, Orionem, Pedes Geminorum, Aurigam, Perseum, Casiopeam, Cephei caput, Cygnum, Antinoum, Sagittarium, Aram, Lupum, & redit ad Centaurum. Apud Cygnũ diuiditur in duos ramos, quorum alter transit per notatas Constellationes, reliquus verò per Lyram, Aquilam, Serpentẽ, Ophiucum, Caudam Scorpij, & vnitur cum ramo primo prope Centaurum.

Applicaturne idgenus glomerata virtus Fixarum Eclipticæ? an aliarum vltra ipsas positarum virtutem præpedit ne applicetur? an alienam cum propria commiscet? an confundit? in positibus quidem hæc discutere, videtur difficile: in Aspectibus autem, difficilius. Attamen interim asseri posset, Eclipticæ ordinata, Solaris virtutis affectæ qualitate Fixarum, applicatione a Conditore, nequaquam in cęlo illas eũ collocasse quę id muneris nequirent obire: fatendum verò,

verò, quòd quæ ibi ob immensam distantiam nostris oculis apparent coniunctæ, sunt verè inter se ex omni parte, aut saltem præ suis centris adeò separatæ, vt singularum flexæ virtutis radio, proprium Eclipticæ punctum distinctè respondeat: & idcircò irregularis ac difformis hìc a nobis conspicitur Fixarum situs: Quod profectò, saluis paritèr omnibus Aspectibus, neque Potentiæ neque Sapientiæ Creatoris repugnat. Verumenim, esto gradus Fixæ Stellarum fixarũ vel Aspectuum haurit virtutes, quid inde? producto ex effectu asserendum, penetratione qualitatum inter se, ita compositam esse naturam loci Stellæ talis. Idq; potissimùm in Stellis nebulosis, & quarum virtus transit per Galaxiam, est considerandum.

Itaque nec vllus ex Planetarum Aspectibus valet prorsus assignari, quin alicuius fixæ Stellæ præsentia, vel omnium Fixarum Aspectibus fulciatur, & proinde non incumbendum directionibus Fixarum: sufficit enim directiones omnium Aspectuum Planetarũ cum competentibus Eclipticę gradibus percepisse, & ex Fixarum catalogo, congrua supputatione, protinus habebuntur Stellæ, ac per conuersionis Tabellã earum Aspectus, pertinentes ad ipsos gradus. Vndè deducitur indissolubilis connexio Fixarum Aspectibus Planetarum, sic autem vt earum sit illos diuersimodè secundùm propriam naturam afficere. Hoc vtique patet in pluribus directionibus successiuis bonis

vel

vel malis eiusdem Significatoris ad Aspectus Promissoris ipsiusmet, euentus nihilominus diuersos afferentibus, cum diuersæ sint Fixæ, diuersaque natura singularum, quæ necessariò concurrerunt ad opus: statimque tollitur admiratio cur Mars interdùm lædit per ignem, quandoque per aquam! ita pariter Saturnus! Ex quo nullus, quamuis exiguus, Planetarum Aspectus despiciendus: receptaculum enim est quisque Fixarum virtutis, ac veluti vehiculum afficientis qualitatis ipsarum. Ergo innumeris Fixis, innumerabiles Planetarum Aspectus debebantur.

Notabile tum occurrit, quod attinet ad magnitudinem cuiusque Fixarum. Diuiserunt Periti cunctas conspicuas in sex magnitudinis differentias, vel per Telescopium in nouem, & vlteriùs: verùm talis diuisio potiùs practicam & expeditam ęxtimationem sapit, quàm certam veramque notitiam, cum nec vlla prorsus adhuc apta methodus potuerit excogitari, ad legitimè diametros metiendas Fixarum, & oculus, etiam instrumento munitus, facilè multiformes super eo incurrit errores: per attentam attamen prudẽtemque comparationem, generalem percipit inter singulas magnitudinis differentiam: quod vtique vim earumdem non parum abstrudit.

Appellit demum notanda difficultas, quam efformat multiplex Fixarum natura. Hãc taxauit pro maiori parte Ptolemæus, nonnihil verò posteri scripto-

res, obseruatione forsan instructi, moderarunt, eamdẽque sic redactam accipere, congruum duxi. Verumtamen rem aliter se habere, & accurata pãdit inspectio, & rationis fulgor persuadet. Solidè probauit D. Thomas, in mundo supercęlesti (Paradiso nempè Beatorum) omnes Angelos inter se differre specie, hoc est, etsi conueniant genere, quemque tamen eorum propriam peculiaremque constituere speciem. Cur non sic in mundo cęlesti, in quo Stellæ sunt instrumenta naturæ, ac reguntur ab intelligentibus & beatis illis Dei nobilissimis instrumentis, prout communitèr Theologi tenent, & Philosophi, quorum nonnemo facilè id ex Hebręorum cabalisticis arcanis per Moysen in Horeb acceptis (vt ipsi asserunt) posterisque traditis, didicit? Par est igitur, Intelligentiam speciei singularis, Stellæ, singularis itidem speciei, regimini fuisse ab authore naturæ deputatam. Et huic similis quodammodò differentia cernitur in hoc subcęlesti mundo inter homines, quorum singulis, singularem complexionem, vultum, staturam, ac vocem, natura distribuit, vndè diuersè quisque, ceteris comparatus, operatur in ijsdem naturalibus. Quibus in omnibus mirificè Sapientia Potentiaque trini rutilat Conditoris, ita mundum triplicem concordantis. Idem autem Diuus Thomas probat seorsum, Stellam ab alia Stella differre specie.

Professor itaque prudens, nec a scriptoribus assignata

gnata natura Fixis alliciatur, nec promiſcuis illarum ſeducatur coloribus: perſuaſum autem habeat, earum quamque peculiari præditam eſſe natura, peculiaréque idcircò per Planetarum Aſpectus effectum inferioribus afferre. Quid verò vel quæquam afferat, nouorum Aſpectuum vſu obſeruandum attentè, ac notandum eſt integrè: nam quod ætate vnica non poteſt compleri, facultas hæc ſi aliquid iam profecit, proficiẽdo perget ad abſoluendum tandem per plures ætates.

CETERVM, tanti negotij anfractibus inuolutorũ digna miſeratione commotus, præſidium aliquod eis gerere duxi opportunum, per quod, callentibus Trigonometriam, data longitudine ac latitudine Stellæ cuiuslibet fixæ, primùm Aſcenſionis rectæ ac Declinationis, deinde circuli Poſitionis, & Aſcẽſionis obliquæ vel Deſcenſionis eiuſdem Stellæ, copia fiat. Itaq; ſi latitudo Stellę ſit Borealis, & longitudo in Eclipticæ ſemicirculo Boreali, vel Auſtralis in ſemicirculo Auſtrali; pro vno Trianguli ſphęrici latere ſumitur latitudinis ipſius complementum ad 90 gradus: ſi Auſtralis in ſemicirculo Boreali, vel Borealis in ſemicirculo Auſtrali; ſumitur aggregatum ex 90 gradibus, & data latitudine. Pro altero latere ſumitur Obliquitas Eclipticæ graduum 23 30: amborum tamen laterum ſimul, dimidium eſſe debet minùs circuli quadrante. Pro angulo autem his lateribus intercep-

to, ſumitur diſtantia Stellæ ſecundùm longitudinem a proximo Solſtitio, videlicèt a principio Cancri vel Capricorni. Tunc tractentur analogiæ poſitæ in vndecimo Capite, ad acquirendos reliquos angulos: quorum, ſiue maior, ſiue minor, qui opponitur lateri latitudinis, Æquatoris arcum ſe metientem declarat: Si enim datum latus latitudinis eſt maius latere Obliquitatis Eclipticæ; maior vtique angulus ex inuentis opponitur illi: ſi minus; minor: iuxta naturales Triangulorum leges. Notandũ autem in huiuſce angulorũ adeptione, ac deinceps, quòd ſiue ſi vſualibus Canonis numeris, ſiue Logarithmis quis vtatur, nõ tantùm vltra Gradus Minuta ſunt colligenda, verùm etiam Secunda ſubtiliſſimè, vbi opus admiſerit, & adhibenda: ob quorum neglectum ſæpè hìc ſolent exorbitãtes Gradus reſultare: eaque primùm in Fixarum longitudine ac latitudine, tractanda.

Inuentus Æquatoris arcus, exiſtente longitudine Stellæ in prima Eclipticæ Quarta, ſi fuerit minoris affectionis, adiectus gradibus 270; vel ſi maioris, dẽptis ei gradibus 90; rectæ nimirum ASCENSIONIS gradum Stellæ debitum producet. Verùm in ſecunda Quarta, ſemper erit arcus ille ſubducendus gradibus 270: & addendus in tertia, gradibus 90. In poſtrema deniq; ſi fuerit minoris affectionis; tum demẽdus erit gradibus 90: ſi maioris; gradibus 450 ſubtrahendus.

Si dimidium amborum laterum ſimul ſumptorũ

fuerit maius circuli quadrante; tunc pro vno Trianguli latere ſumatur latitudinis datæ complementum ad 90 gradus. Pro altero latere, ipſa Obliquitas Eclipticæ. At pro intercepto angulo, diſtantiæ Stellæ ſecundùm longitudinem a proximo Solſtitio, complementum ad 180 gradus: & operandum vt anteà, Æquatoris ad arcum obtinendum. Qui, exiſtẽte Stellæ longitudine prima in Eclipticæ Quarta, demptus gradibus 90; Aſcenſionis rectæ gradum Stellæ debitum indicabit. In ſecunda Quarta, gradibus 90, erit adijciendus. In tertia verò, ſubducendus 270 gradibus. Et in vltima Quarta, ijſdem gradibus 270 copulandus erit.

Nunc pro DECLINATIONE, fiat

Vt Sinus totus,
Ad Sinum Obliquitatis Eclipticæ;
Sic Sinus compl. diſtantiæ Stellæ a proximo Æquin.
Ad Sinum complementi prouenientis anguli.

Et *Vt Sinus anguli lateri Obliquit. Eclipticæ oppoſiti,*
Ad Sinum totum;
Sic Sinus complementi anguli nuperrimè prouenti,
Ad Sinum complementi quæſitæ Declinationis.

Borealis latitudo Stellæ in Eclipticæ ſemicirculo Boreali, ſemper Borealem producit Declinationem. Sicut Auſtralis latitudo in Auſtrali ſemicirculo, ſemper Declinationem Auſtralem. At Auſtralis latitudo in Eclipticæ ſemicirculo Boreo, vel Borealis latitudo in

ſe-

ſemicirculo Auſtrali, vbi mediocris eſt, dubiam plerumque Stellæ Declinationem, an ſit Borealis, numne Auſtralis, afferre ſolet. Quapropter, ſi fiat

Vt Sinus totus, (*Æquinoctio prox.*
Ad Sinum diſtantiæ Stellæ ſecundum longitud. ab
Sic Tangens Obliquitatis Eclipticæ,
Ad Tangentem alterius cruris;

ei cruri comparanda erit data latitudo: quæ Auſtralis, & illo minor, in Boreo ſemicirculo; Declinationẽ equidem efficit Borealem: maior; Auſtralem. Et in Auſtrali ſemicirculo, latitudo Borea illo minor; Declinationem indicat Auſtralem: maior; Borealem.

Perpendendum dein ſequitur, num ipſa Stella ſupra terram, an verò infra illam exiſtat: in quod, nimiam interdum ob latitudinem, facilè irripit error. Ad omne igitur dubium abigendum, fiat

Vt Sinus totus,
Ad Sinum arcus differentiæ inter Aſcenſionem vel Deſcenſionem rectam Stellæ, & Aſcenſ. vel Deſcenſ. obliquam Eclipticæ gradus aſcendentis vel deſcendentis in proprio cęleſti Themate;
Sic Tangens complementi eleuationis Poli,
Ad Tangentem alterius cruris:

eique cruri comparandus eſt datæ Declinationis arcus: qui ſi minor illo eſt, & longitudo Stellæ ſupra terram; ibidem vtiquè Stella ipſa collocatur: ſi maior; infra terram. Si verò longitudo extiterit ſub ter-

ra,& Declinatio minor; Stella erit infra terram: si maior; supra.

Hinc, datis inuentis Ascensione recta Stellæ cum latitudine (vndè capitur eius a Meridiano Distantia) & illius Declinatione similitèr cum latitudine, necnon eleuatione Poli Regionis; per easdem analogias vndecimi Capitis, habebitur sanè, & absque præiudicio dimidij laterum idonei, circulus Positionis ad Stellam attinens. Notandum tamen, quòd in angulorum extractione, non semper hìc maior est capiendus: nam in Stellis fixis admissa latitudine, ac magna, nonnumquam opus minorem postulat angulum: perpetim autem, qui lateri Declinationis opponitur. Præstereà, si fiat

Vt Sinus totus,

Ad Sinum complementi eleuationis Poli Regionis;

Sic Tangens iam inuenti anguli qui lateri Declin. opponitur.

Ad Tangentem cuiusdam arcus Æquatoris;

Hic, Stella supra terram & in orientali plaga, Sita, vel sub terra & in occidentali plaga; Ascensioni rectæ Medij cęli proprij Thematis adiectus in primo casu, vel Imicęli in secundo, Ascensionem obliquam in circulo Positionis inuento, illic, hìc autem obliquam Descensionem eiusdem Stellæ afferet. At ea existẽte supra terram & in occidentali plaga, vel sub terra & in orientali plaga; idem arcus Ascensioni rectæ

Me-

Medijcęli dẽptus in primo casu,vel Imicęli in secundo, Descensionem obliquam Stellæ illic, Ascensionem autem hìc producet.

Demum in Tabulis Ascensionum obliquarum sub propria Poli eleuatione, e latere inuentæ Ascensionis obliquæ sine latitudine,habetur Eclipticæ gradus illi competens. Vel adiectis gradibus 180 Descensioni obliquæ inuentæ, in Tabulis Ascensionum dehinc operandum. Nequaquam autem despicienda pars minutorum proportionalis ad Eclipticæ gradum pertinens,vlla si Positionis circulus pręter integros gradus tenuerit.

Præparaueram vniuersalem Catalogum fixarum Stellarum accuratè collectarum, vnico ductu procedentem, hìc exhibendum: paraueram quoq; Tabulã integram 1240 cognitorum Aspectuum, pro qua, in Capite 6, Tabella contracta cum 180 dumtaxàt suffecta fuit: & diuisionum circuli Tabula, negotij fundamentum,in primis prompta erat:quorum adiectione,mole nimirum codicillus tantumdem euasisset. Diuersæ verò rationes occasionesq; ipsorum productioni efficacitèr obstiterunt.Attamen,fortè si hæc vt vtilia vel saltem commoda desiderarentur, mihique desiderium innotesceret; lubens equidem omnia darem,ac publica Studiosis confestim efficerem.

75

